

Bank of Kazakhstan

Қазақстан Ұлттық Банкінің

Хабаршысы

- 1 Баспасөз релиздері
- 16 Шетел валюталарының ресми бағамдары
- 17 Қазақстан экономикасы қаржы секторының ағымдағы жай-күйі
- 25 Нормативтік құқықтық актілер

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

редакторы:

Ақышев Д.Т.– Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары;

редактордың орынбасары:

Терентьев А. Л. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаментінің директоры;

кеңес мүшелері:

Орлов П.Е.– Зерттеулер және стратегия департаментінің кәсіпорындар мониторингі басқармасының бастығы; Мадиярова Ә.Қ. – Төлем жүйелері департаментінің төлем жүйелерін қадағалау басқармасының бастығы; Сарсенова Н.В.- Заң департаменті директорының орынбасары;

Сәрсенбаева А.И. – Қызметкерлермен жұмыс жүргізу департаментінің аударма және мемлекеттік тілді ендіру басқармасының бас маман-аудармашысы;

шығарылымға жауапты:

Шабанова Н.Н. – Ұйымдастыру жұмысы, сыртқы және қоғамдық байланыстар департаментінің қоғамдық байланыстар басқармасының бас маманы.

Тел: 8 (727) 330-24-52

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ
050040, Алматы қ.,
«Көктем-3» ықшам ауданы, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде
1997 жылғы 24 ақпанда № 432 тіркелді

Шығарылым кезеңдігі – айына 2 рет
Жылына жалпы шығарылымы – 24 нөмір
Бір шығарылымның таралымы – 100 дана

1995 жылдан бастап шығарылады

“Асыл кітап” Баспа үйі ЖШС
050009, Алматы қаласы
Абай даңғылы, 143
тел. +7 (727) 3 94 41 67

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 2 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 3 ақпан**

*2013 жылдың қорытындылары
Қаржы нарығындағы ахуал туралы*

1. 2013 жылғы инфляция. Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің ресми деректері бойынша 2013 жылы инфляция жылдық көрсетуде 4,8% (2012 жылы – 6,0%) құрады.

2013 жылы инфляцияның қалыптасуы ақылы қызметтердің айтарлықтай қымбаттауы аясында болды, оның бағасы осы кезеңде 8,0%-ға (2012 жылы 9,3%-ға) өсті. Азық-түлік тауарлары 3,3%-ға (5,3%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 3,3%-ға (3,5%-ға) қымбаттады (1-график).

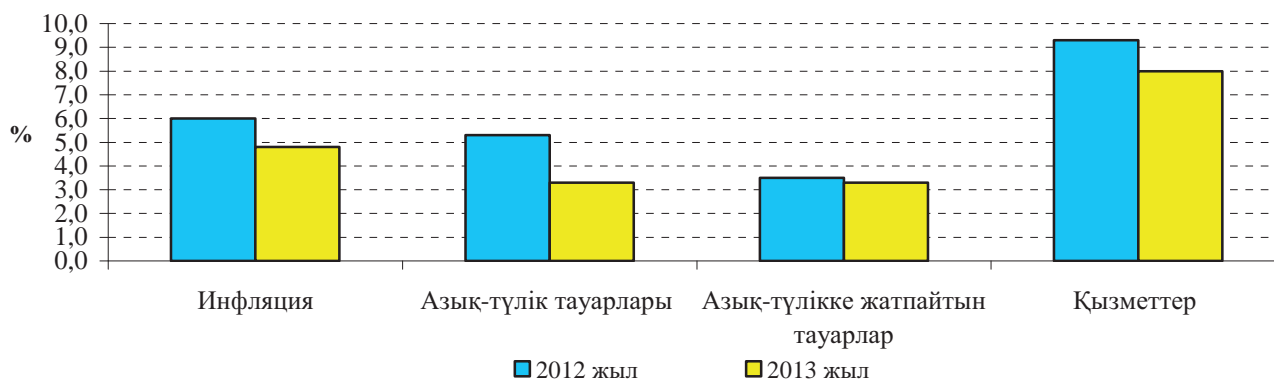
2013 жылы азық-түлік тауарларының ішінде көбіне жұмыртқа 22,0%-ға, макарон өнімдері 6,1%-ға, балық және теңіз өнімдері 5,5%-ға, күріш 5,1%-ға, сүт өнімдері 4,8%-ға, алкогольсіз сусындар 4,1%-ға, кондитер өнімдері 3,1%-ға, ет және ет өнімдері 2,4%-ға қымбаттады. Бұдан басқа темекі өнімдерінің бағасы айтарлықтай 23,3%-ға өсті. Қант бағасының 2,6%-ға, жемістер мен көкөністердің 0,2%-ға, жарманың 6,5%-ға, оның ішінде қарақұмықтың 16,0%-ға төмендеуі байқалды. Алайда ұнтақ жармасы 20,9%-ға, арпа жармасы 10,2%-ға, сұлы жармасы 9,5%-ға қымбаттады.

Азық-түлікке жатпайтын тауарлар тобында 2013 жылы киім мен аяқ киімнің бағасы 4,2%-ға, оның ішінде мата 4,1%-ға, сырт киім 4,2%-ға, аяқ киім 3,9%-ға, сондай-ақ тұрмыстық заттар 3,5%-ға, оның ішінде жуатын және тазартатын құралдар 3,4%-ға, ыдыс және асхана құралдары 3,8%-ға, жиһаз бен кілем өнімдері 2,5%-ға, дәрі-дәрмек 3,4%-ға өсті. Бензиннің құны 1,6%-ға, дизель отыны 5,7%-ға көтерілді.

Ақылы қызметтер құрылымында 2013 жылдың басынан бері тұрғын үй-коммуналдық сала қызметтерінің ақысы 8,6%-ға қымбаттады. Бұл ретте суық судың ақысы 46,2%-ға, кәріз 43,6%-ға, қоқыс жинау 15,2%-ға, тұрғын үйді жалдау 14,6%-ға, электр энергиясы 7,3%-ға, орталықтан жылыту 4,3%-ға өсті. Сонымен қатар байланыс қызметінің бағасы 4,1%-ға өсті (телефон және факсимильдік байланыс қызметінің 4,3%-ға қымбаттауы есебінен), көлік қызметі 5,8%-ға, оның ішінде темір жол көлігі 11,7%-ға, әуе көлігі 5,9%-ға, автомобиль көлігі 4,1%-ға өсті. Медициналық қызметтер 12,2%-ға, білім беру қызметтері 5,6%-ға, мейрамханалар мен қонақүйлер 5,7%-ға қымбаттады.

1-график

2012 және 2013 жылдардағы инфляция және оның құрамдас бөліктері

2013 жылғы желтоқсандағы инфляция. 2013 жылғы желтоқсанда инфляция 0,7% деңгейінде (2012 жылғы желтоқсанда 0,6%) қалыптасты. Азық-түлік тауарларының бағасы 0,8%-ға (0,8%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар 0,7%-ға (0,3%-ға) өсті. Ақылы қызметтер тарифтері 0,5%-ға (0,6%-ға) өсті.

Азық-түлік тауарлары нарығында 2013 жылғы желтоқсанда көп дәрежеде жұмыртқа 3,7%-ға, жемістер мен көкөністер 2,0%-ға, оның ішінде картоп 3,2%-ға, қызылша 2,6%-ға, балық және теңіз өнімдері 1,3%-ға, сүт өнімдері 1,1%-ға, макарон өнімдері 0,5%-ға, ет және ет өнімдері 0,4%-ға қымбаттады. Бұдан басқа темекі өнімдерінің бағасы 2,5%-ға өсті. Қант бағасының 1,1%-ға, күріштің 0,7%-ға, жарманың 0,6%-ға, оның ішінде қарақұмық жармасының 2,2%-ға, ұнның 0,2%-ға төмендеуі тіркелді.

Азық-түлікке жатпайтын тауарлар тобында сырт киімнің бағасы 1,1%-ға, аяқ киім 1,1%-ға, тұрмыстық заттар 0,5%-ға, дәрі-дәрмек 0,6%-ға көтерілді. Бензиннің құны өзгеріссіз қалды, дизель отынының құны 0,1%-ға өсті.

Ақылы қызмет көрсету тобында тұрғын үй-коммуналдық сала қызметінің ақысы 0,6%-ға өсті. Бұл ретте кәріздің тарифі 3,1%-ға, суық су 3,0%-ға, тұрғын үйді жалдау 1,1%-ға, тұрғын үйді ұстау 0,9%-ға, қоқысты шығару 0,5%-ға өсті. Бұдан басқа өткен айда көлік қызметінің бағасы 0,5%-ға, медициналық қызметтер 0,4%-ға, мейрамханалар мен қонақүйлердің қызметтері 0,4%-ға көтерілді.

2. 2013 жылғы төлем балансы (алдын ала нәтижелер)

Төлем балансын алдын ала бағалау бойынша ағымдағы шот профициті 2012 жылғы 640 млн. АҚШ долл. қарағанда 2013 жылы 118 млн. АҚШ долл. құрады.

Ағымдағы шоттың нашарлауы сауда балансы профицитінің қысқаруы есебінен орын алып отыр. Сауда балансының профициті 2012 жылмен салыстырғанда 10,6%-ға 33,8 млрд. АҚШ долл. дейін (2012 жылы 37,9 млрд. АҚШ долл.) қысқарды, ал бастапқы кірістермен (еңбекақы төлеу, инвестициялық және өзге де бастапқы кірістер) операциялар бойынша ресурстардың нетто-әкетілуі 2012 жылғы 28,2 млрд. АҚШ долл. салыстырғанда 25,1 млрд. АҚШ долл. бағаланып отыр.

Ағымдағы шоттың басқа құрамдас бөліктері бойынша халықаралық қызметтер мен қайталама кірістердің (ағымдағы трансферт) теріс дисбаланстары тиісінше 7,0 млрд. АҚШ долл. және 1,6 млрд. АҚШ долл. құрады.

Алдын ала бағалау бойынша қаржы шоты (резервтік активтерді қоспағанда) 3,4 млрд. АҚШ долл. болатын тапшылықпен (2012 жылы оң сальдо 0,9 млрд. АҚШ долл.) қалыптасты.

Тікелей шетелдік инвестициялар бойынша міндеттемелерді таза қабылдау 9,6 млрд. АҚШ долл., ал қаржы активтерін таза иелену 1,5 млрд. АҚШ долл. болды. Нәтижесінде тікелей инвестициялау операциялары бойынша теріс дисбаланс 2012 жылғы 11,7 млрд. АҚШ долларынан 2013 жылы 8,1 млрд. АҚШ долларына дейін төмендеді.

Портфельдік инвестициялар бойынша оң сальдо портфельдік инвестициялар бойынша активтердің олар бойынша міндеттемелерден асып кету салдарынан 5,9 млрд. АҚШ долл. құрады. Портфельдік инвестициялар бойынша 8,6 млрд. АҚШ долл. болған активтерді таза иелену (ұлғаю) ҚР Ұлттық қорының шетелдік активтерінің 7,7 млрд. АҚШ долл. өсуімен қамтамасыз етілді. Портфельдік инвестициялар бойынша 2,6 млрд. АҚШ долл. болған міндеттемелерді таза қабылдау (өсім) қазақстандық банктердің және банктік емес сектор кәсіпорындарының жалпы сомасы 4,9 млрд. АҚШ долл. құраған борыштық бағалы қағаздарды жаңадан шығаруымен байланысты болды, олар бұрын шығарылған ұзақ мерзімді облигациялардың өтелуімен ішінара нивелирленді.

3. 2013 жылғы халықаралық резервтер және ақша агрегаттары. 2013 жылы Ұлттық Банктің халықаралық резервтері азайды. Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері 12,7%-ға 24,7 млрд. АҚШ долл. дейін азайды. Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтері 13,0%-ға төмендеп, 24,1 млрд. АҚШ долл. құрады. Үкіметтің Ұлттық Банктегі шотына валютаның түсуі, банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың ұлғаюы Ұлттық Банктің ішкі валюта нарығында шетел валютасын сатуымен, Ұлттық қордың активтерін алтынвалюта резервтерінің шоттарынан толықтыру және Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету жөніндегі операциялармен бейтараптандырылды. Нәтижесінде таза валюталық активтер (ЕАВ) 2013 жылы 13,9%-ға азайып, алтындағы активтер жүргізілген операциялар және әлемдік нарықтардағы бағасының төмендеуі салдарынан 9,7%-ға төмендеді.

2013 жылы елдің халықаралық резервтері тұтастай алғанда, Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (алдын ала деректер бойынша 70,5 млрд. АҚШ долл.) қоса алғанда, 10,5%-ға ұлғайып, 95,2 млрд. АҚШ долл. құрады.

Ақша базасы 2013 жылы 2,3%-ға тарылып, 2 822,4 млрд. теңгені құрады. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін қоспағандағы ақша базасы 1,6%-ға 2 786,4 млрд. теңгеге дейін тарылды.

2013 жылы ақша массасы 10,2%-ға, 11 600,9 млрд. теңгеге дейін ұлғайды. Айналыстағы қолма-қол ақша көлемі 1,0%-ға төмендеп, 1 512,3 млрд. теңгені құрады. Банк жүйесіндегі депозиттер 12,2%-ға 10 088,6 млрд. теңгеге дейін өсті. Ақша массасының құрылымында депозиттердің үлесі 2013 жылғы

қаңтар-желтоқсанда тіркелген айналыстағы қолма-қол ақша көлемінің төмендеуі аясында депозиттер көлемінің өсуі нәтижесінде 2012 жылғы желтоқсандағы 85,5%-дан 2013 жылғы желтоқсанда 87,0%-ға дейін ұлғайды.

Ақша мультипликаторы 2013 жылғы қаңтар-желтоқсандағы ақша базасының тарылуы аясында ақша массасының өсуі салдарынан 2012 жылғы желтоқсандағы 3,64-тен 2013 жылғы желтоқсанның қорытындылары бойынша 4,11-ге дейін өсті.

2013 жылғы желтоқсандағы халықаралық резервтер және ақша агрегаттары. 2013 жылғы желтоқсанда Ұлттық Банктің халықаралық резервтері ұлғайды. Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері 24,7 млрд. АҚШ долл. дейін 2,4%-ға ұлғайды. Ұлттық Банктің таза халықаралық резервтері 2,5%-ға өсіп, 24,1 млрд. АҚШ долл. құрады. Ішкі валюта нарығында валютаны сатып алу және Үкіметтің Ұлттық Банктегі шотына валютаның түсуі Ұлттық қордың активтерін алтынвалюта резервтерінің шоттарынан толықтырумен, банктердің Ұлттық Банктегі шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың төмендеуімен және Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсетумен ішінара бейтараптандырылды. Нәтижесінде 2013 жылғы желтоқсанда таза валюта қорлары (ЕАВ) 3,8%-ға ұлғайды, алтындағы активтер оның әлемдік нарықтарда бағасының төмендеуі кезінде жүргізілген операциялар салдарынан 1,9%-ға төмендеді.

2013 жылғы желтоқсанда елдің халықаралық резервтері, тұтастай алғанда, Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоса алғанда (алдын ала деректер бойынша 70,5 млрд. АҚШ долл.) 95,2 млрд. АҚШ долларына дейін 1,5%-ға ұлғайды.

2013 жылғы желтоқсанда ақша базасы 8,2%-ға кеңейіп, 2822,4 млрд. теңге болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 2786,4 млрд. теңгеге дейін 8,0%-ға кеңейді.

2013 жылғы желтоқсанда ақша массасы 11 600,9 млрд. теңгеге дейін 2,3%-ға өсті, айналыстағы қолма-қол ақшаның көлемі 1512,3 млрд. теңгеге дейін 7,7%-ға өсті, банк жүйесіндегі депозиттер 10 088,6 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға өсті. Ақша массасының құрылымында 2013 жылғы желтоқсанда белгіленген депозиттер көлемінің өсу қарқындарымен салыстырғанда айналыстағы қолма-қол ақша көлемінің өсу қарқындарының нәтижесінде депозиттердің үлесі 2013 жылғы қарашадағы 87,6%-дан 2013 жылғы желтоқсанда 87,0%-ға дейін төмендеді.

Ақша мультипликаторы 2013 жылғы желтоқсанда тіркелген ақша массасының өсу қарқындарымен салыстырғанда, ақша базасының барынша қалыпты кеңеюі салдарынан 2013 жылғы қарашадағы 4,35-тен 2013 жылғы желтоқсанның қорытындысы бойынша 4,11-ге дейін төмендеді.

4. 2013 жылғы валюта нарығы. 2013 жылы теңгенің айырбастау бағамы АҚШ долларына қатысты номиналдық көрсетуде 2,2%-ға әлсіреді.

2013 жылдың аяғында теңгенің ресми бағамы 1 АҚШ доллары үшін 153,61 теңге болды. 2013 жылдың аяғында теңгенің биржалық бағамы бір АҚШ доллары үшін 154,06 теңге құрады.

2013 жылы қосымша сауда-саттықтардағы мәмілелерді қоса алғанда, Қазақстан қор биржасындағы биржалық операциялардың көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 3,8%-ға ұлғая отырып, 57,5 млрд. АҚШ долл. болды. Операциялардың ең аз көлемі наурызда, ең көбі тамызда орын алды.

Биржадан тыс валюта нарығында 2013 жылғы операциялардың көлемі өткен жылмен салыстырғанда 17,8%-ға төмендеп, 22,1 млрд. АҚШ долл. құрады. Операциялардың ең аз көлемі 2013 жылғы наурызда, ең көбі тамызда орын алды.

Тұтастай алғанда, ішкі валюта нарығындағы сауда-саттықтың көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 3,3%-ға азайып, 79,6 млрд. АҚШ долл. болды.

2014 жылғы қаңтардағы валюта нарығы. 2014 жылғы қаңтарда теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамы бір АҚШ доллары үшін 154,06-155,54 теңге ауқымында өзгерді. Айдың аяғында теңгенің биржалық бағамы бір айда 0,9%-ға әлсіреп, бір АҚШ доллары үшін 155,5 теңге құрады.

2013 жылғы қаңтарда қосымша сауда-саттықтардағы мәмілелерді қоса алғанда, Қазақстан қор биржасындағы биржалық операциялардың көлемі алдын ала қорытындылар бойынша 2013 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 12,1%-ға өсіп, 7,0 млрд. АҚШ долл. болды. Биржадан тыс валюта нарығында операциялардың көлемі алдын ала қорытындылар бойынша 20,3%-ға 1,8 млрд. АҚШ долл. дейін төмендеді.

Тұтастай алғанда, ішкі валюта нарығындағы операциялардың көлемі алдын ала қорытындылар бойынша 2013 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 3,5%-ға ұлғайып, 8,9 млрд. АҚШ долл. болды.

5. 2013 жылғы мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы. 2013 жылы Қаржы министрлігі 982,5 млрд. теңгеге мемлекеттік бағалы қағаздарды орналастырды, бұл 2012 жылмен салыстырғанда 7,9%-ға аз. Бұл ретте 68 аукцион өткізілді, онда 12 айлық МЕККАМ (кірістілігі – 3,00%), 3 жылдық МЕОКАМ (кірістілігі – 3,23%), 4 жылдық МЕОКАМ (кірістілігі – 4,04%), 5 жылдық МЕОКАМ (кірістілігі – 5,99%), 6 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,05%), 7 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,20%), 8 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 5,80%), 9 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,00%), 10 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,60%), 12 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,40%), 13 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 6,70%), 15 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 7,22%), 20 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 7,70%), 25 жылдық МЕУКАМ (кірістілігі – 7,90%), 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19 жылдық МЕУЖКАМ (кірістілігі – инфляция деңгейінен 0,01%), 15 жылдық МЕУЖКАМ (кірістілігі – инфляция деңгейінен 0,10%) орналастырылды.

Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 18,5%-ға ұлғая отырып, 2013 жылғы желтоқсанның аяғында 3618,9 млрд. теңге құрады.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары. 2013 жылы Ұлттық Банктің ноттары эмиссиясының көлемі 79,3 млрд. теңге құрады, бұл 2012 жылмен салыстырғанда 10,8 есе аз.

2013 жылғы желтоқсанның аяғында 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Ұлттық Банктің айналыстағы ноттарының көлемі 52 есе, 3,6 млрд. теңгеге дейін азайды.

Қысқа мерзімді ноттар бойынша тиімді кірістілік 2012 жылғы 1,46%-дан 2013 жылғы 1,16%-ға дейін төмендеді.

2014 жылғы қаңтардағы мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы. 2014 жылғы қаңтарда Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша 3 аукцион өткізілді. Онда 9 жылдық МЕУКАМ (38,4 млрд. теңге), 13 жылдық МЕУКАМ (5,2 млрд. теңге), 15 жылдық МЕУКАМ (9,7 млрд. теңге), 11 жылдық МЕУЖКАМ (14,0 млрд. теңге) орналастырылды.

Орналастырылған бағалы қағаздар бойынша тиімді кірістілік 9 жылдық МЕУКАМ бойынша – 6,20%, 13 жылдық МЕУКАМ бойынша – 6,70%, 15 жылдық МЕУКАМ бойынша – 7,22%, 11 жылдық МЕУЖКАМ бойынша инфляция деңгейінен 0,10% болды.

Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі алдыңғы аймен салыстырғанда 1,1%-ға ұлғая отырып, 2013 жылғы қаңтардың аяғында 3659,2 млрд. теңге құрады.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары.

2014 жылғы қаңтарда Ұлттық Банктің ноттарын шығару көлемі 8,9 млрд. теңге болды. Бұл ретте 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (5,0 млрд. теңге) және 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (3,9 млрд. теңге) болды.

3 айлық ноттар бойынша тиімді кірістілік 2,16%, 6 айлық ноттар бойынша 2,76% болды.

2014 жылғы қаңтардың аяғында айналыстағы ноттардың көлемі 2013 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2,5 есе ұлғайып, 8,9 млрд. теңге болды.

6. 2013 жылғы банкаралық ақша нарығы. 2013 жылы орналастырылған банкаралық депозиттердің жалпы көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 25,4%-ға ұлғайып, баламасында 25,5 трлн. теңге болды.

Теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттердің көлемі 38,3%-ға төмендеп, 3,2 трлн. теңге (2013 жылы орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 12,7%-ы) болды. Бұл ретте теңгемен орналастырылған банкаралық депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2012 жылғы желтоқсандағы 1,23%-дан 2013 жылғы желтоқсандағы 1,90%-ға дейін өсті.

Ұлттық Банктің екінші деңгейдегі банктерден тартқан депозиттерінің көлемі 2013 жылы 2012 жылмен салыстырғанда 41,4 %-ға азайып, 2,9 трлн. теңгені құрады.

2013 жылы доллармен орналастырылған депозиттердің көлемі 48,0%-ға ұлғайып, 138,3 млрд. АҚШ долл. (2013 жылы орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 82,6%-ы) болды. Доллармен орналастырылған депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2013 жылғы желтоқсанда 0,08% болды, ал 2012 жылғы желтоқсанда ол 0,13 %-ға тең болды.

2013 жылы еуромен орналастырылған депозиттердің көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 58,3%-ға азайып, 1,3 млрд. еуро (2013 жылы орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 1,1%-ы) болды. Еуромен орналастырылған депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2012 жылғы

желтоқсандағы 2,83%-дан 2013 жылғы желтоқсандағы 0,22%-ға дейін төмендеді.

2013 жылы рубльмен орналастырылған депозиттердің көлемі 2012 жылмен салыстырғанда 83,2%-ға өсіп, 194,9 млрд. рубль (2013 жылы орналастырылған депозиттердің жалпы көлемінің 3,7%-ы) болды. Рубльмен орналастырылған депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 2012 жылғы желтоқсандағы 5,47%-дан 2013 жылғы желтоқсандағы 5,80%-ға дейін ұлғайды.

7. 2013 жылғы депозит нарығы. Депозиттік ұйымдардағы резиденттер депозиттерінің көлемі 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 10 088,6 млрд. теңгеге дейін 12,2%-ға өсті. Заңды тұлғалардың депозиттері 6183,5 млрд. теңгеге дейін 10,0%-ға, жеке тұлғалардың депозиттері 3905,1 млрд. теңгеге дейін 15,8%-ға өсті.

2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда ұлттық валютадағы депозиттердің көлемі 6317,0 млрд. теңгеге дейін 0,1%-ға өсті, шетел валютасындағы депозиттердің көлемі 3771,6 млрд. теңгеге дейін 40,6%-ға өсті. Теңгемен берілген депозиттердің үлес салмағы 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2013 жылғы желтоқсанда 70,2%-дан 62,6%-ға дейін төмендеді.

Халықтың (резидент еместерді қоса есептегенде) банктердегі салымдары 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 3945,5 млрд. теңгеге дейін 15,7%-ға өсті. Халық салымдарының құрылымында теңгедегі депозиттер 2208,1 млрд. теңгеге дейін 6,5%-ға ұлғайды, шетел валютасындағы депозиттер 1737,4 млрд. теңгеге дейін 30,0%-ға өсті. Нәтижесінде, теңгедегі депозиттердің үлес салмағы бір айда 2012 жылғы желтоқсандағы 60,8%-дан 2013 жылғы желтоқсандағы 56,0%-ға дейін төмендеді.

2013 жылғы желтоқсанда банктік емес заңды тұлғалардың теңгемен мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 5,7% (2012 жылғы желтоқсанда – 3,6%), ал жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 8,1% (8,3%) болды.

8. 2013 жылғы кредит нарығы. Банктердің экономиканы кредиттеуінің жалпы көлемі 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 11291,5 млрд. теңгені құрап, 13,4%-ға өсті.

Ұлттық валютадағы кредиттердің көлемі 7936,7 млрд. теңгеге дейін 12,7%-ға ұлғайды, шетел валютасындағы кредиттердің көлемі 3354,9 млрд. теңгеге дейін 15,0%-ға өсті. Теңгедегі кредиттердің үлес салмағы 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 2013 жылғы желтоқсанда 70,7%-дан 70,3%-ға дейін төмендеді.

Ұзақ мерзімді кредиттеу 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 9161,4 млрд. теңгеге дейін 14,5%-ға өсті, қысқа мерзімді кредиттеу 2130,2 млрд. теңгеге дейін 8,9%-ға өсті. Нәтижесінде 2013 жылғы желтоқсанда ұзақ мерзімді кредиттердің үлес салмағы 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 80,4%-дан 81,1%-ға дейін ұлғайды.

Заңды тұлғаларға берілген кредиттер 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 7,9%-ға өсіп, 7665,4 млрд. теңге болды, жеке тұлғаларға кредиттер 3626,4 млрд. теңгеге дейін 27,0%-ға ұлғайды. Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы 2013 жылғы желтоқсанда 2012 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 28,7%-дан 32,1%-ға дейін ұлғайды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 2013 жылғы қаңтар-желтоқсанда 1283,4 млрд. теңгеге дейін 9,1%-ға төмендеді, бұл экономикаға кредиттердің жалпы көлемінің 11,4%-ын құрайды (2012 жылғы желтоқсанда – 14,2%).

Салалар бойынша банктердің экономикаға кредиттерінің анағұрлым айтарлықтай сомасы саудаға – 19,5% (2012 жылғы желтоқсанда – 20,1%), құрылысқа – 12,3% (14,0%), өнеркәсіпке – 11,4% (12,0%), ауыл шаруашылығына – 3,3% (3,2%) тиесілі.

2013 жылғы желтоқсанда банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 10,0% (2012 жылғы желтоқсанда – 10,3%), жеке тұлғаларға – 20,3% (21,2%) болды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 3 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 4 ақпан

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі қызметі туралы

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қаржылық қызметтерді тұтынушылардың мүдделерін қорғауға әрқашан да баса көңіл бөлді.

2001 жылғы сәуірде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктерді және сақтандыруды қадағалау департаментінің құрылымында Қаржылық қызметтерді қадағалау басқармасы құрылған болатын. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің құрылымында Қаржылық қадағалау департаментінің құрылуымен бұл Басқарма Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасы ретінде оның құрамына кірді.

2004 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі (бұдан әрі – Агенттік) қызметінің басталуы еліміздің қаржы секторын дамытудағы маңызды фактор болды, оған қаржылық қызметтерді тұтынушылардың мүдделерін тиісті деңгейде қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі міндет те заңнамалық тұрғыдан бекітіліп берді. Бұл міндетті орындаумен Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті (бұдан әрі – Департамент) болып кейіннен қайта құрылған Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасы айналысты.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 12 сәуірдегі № 25 Жарлығымен Агенттіктің функциялары мен өкілеттіктері Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне берілді, ал 2011 жылғы 18 сәуірдегі № 61 Жарлығымен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті құрылды, оның құрамында Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті өз қызметін жалғастырды.

Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғаудың қолданыстағы жүйесін күшейту, құқықтарын қорғау жөніндегі жаңа алдын алу шараларын ендіру, сондай-ақ халықтың қаржылық сауаттылық деңгейін арттыру мақсатында «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 29 желтоқсандағы № 458 Жарлығымен 2013 жылғы 1 наурызда Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті (бұдан әрі – Комитет) құрылды, ол Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ведомствосы болып табылады.

Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын және заңды мүдделерін қорғаудың тиісті деңгейін қамтамасыз ету және қаржылық қызметтерді тұтынушылардың қаржылық сауаттылығын арттыру Комитеттің міндеттері болып табылады.

Жоғарыда көрсетілген міндеттерді іске асыру үшін Комитет мынадай функцияларды жүзеге асырады: 1) жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау және құқықтық көмек көрсету; 2) қаржылық қызметтерді көрсету, қаржылық қызметтер туралы ақпаратты жария ету кезінде қаржы ұйымдарының белгіленген талаптарды сақтау қызметін бақылау және тексеру; 3) қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын бұзушылықтарды анықтау және қаржы ұйымдарына ықпал ету шаралары мен санкциялар қолдану; 4) қаржылық қызметтердің және олар туралы таратылатын ақпараттың сапасын қадағалау; 5) қаржылық қызметтер және қаржылық қызметтер туралы ақпаратты тарату стандарттарын әзірлеу; 6) Ұлттық Банктің келісімін талап ететін қаржы өнімдерінің тізбесін (түрлерін) айқындау; 7) қаржы өнімдерінің талаптарын алдын ала талдау, оларды қаржылық қызметтерді тұтынушыларға ұсыну үшін келісім беру; 8) қаржылық қызметтерді тұтынушылардың қаржылық сауаттылығын арттыру бойынша іс-шараларды жүзеге асыру; қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі заңнаманы жетілдіру.

Республиканың барлық аумағында қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғаудың кешенді және бірыңғай тәсілдерін қамтамасыз ету мақсатында 2013 жылғы наурыздан бастап Ұлттық Банктің аумақтық филиалдарында қаржы ұйымдарын бақылау және қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау бөлімдері құрылды, олар қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және аймақтарда қаржылық қызметтерді тұтынушылардың қаржылық сауаттылығын

арттыру жөніндегі функцияларды жүзеге асырады.

Комитет құрылған күннен бастап қаржы ұйымдары қызметінің әр түрлі мәселелері бойынша жеке және заңды тұлғалардан 6 023 өтініш келіп түсті.

2013 жылы келіп түскен өтініштерді секторлар бойынша салыстырмалы талдау төмендегіні көрсетті.

Өтініштердің негізгі бөлігі (жалпы санның 86,92%-ы) екінші деңгейдегі банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар қызметінің мәселелері бойынша келіп түседі.

Бұл ретте мыналар осы сектордағы өзекті мәселелер болып табылады:

- ұсынылатын өнімдердің агрессивті жарнамасы;
- ұсынылатын қызметтің талаптары туралы ақпаратты жеткілікті түрде бермеу;
- қарызды беру кезінде қарыз алушының төлем қабілеттілігін барабар бағалаудың болмауы;
- қабылдануы қиын банктік қарыз шарттарын жасау;
- қаржы ұйымдарының алдын ала тең емес позицияда тұрған тұтынушыға қатысты шарттық өкілеттіктерінің теңгерімсіздігі;
- қарызды алуға және қызмет көрсетуге байланысты комиссиялардың шектеусіз тізбесі;
- банктердің мерзімі өткен берешекті өндіріп алу бойынша уақтылы шаралар қабылдамауы;
- банк шоттарындағы ақшаны өндіріп алуға өтініш жасау және олардан сомаларды 100% мөлшерде есептен шығару;
- төлем қабілеттілігі жоқ қарыз алушылардың қарыздары бойынша негізгі борышты, сыйақыны немесе өсімпұлды есептен шығару.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қызметінің мәселелері бойынша жалпы санынан 3,64% келіп түсті. Сақтандыру секторында мыналар өзекті мәселелер болып табылады:

- сақтандырудың міндетті және ерікті түрлері бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асырмау, уақтылы емес не толық емес көлемде жүзеге асыру;
- сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан бас тарту;
- аннуитет шарттарына сәйкес сақтандыру төлемдері бойынша міндеттемелерді орындамау;
- сақтандыру сомалары мен сыйлықақыларын есептеудің дұрыстығын тексеру.

Жинақтаушы зейнетақы қорлары қызметінің мәселелері бойынша жалпы санынан 1,19% келіп түсті. Өзекті мәселелер салымшылардың (алушылардың) міндетті зейнетақы жинақтарын олармен тиісті шарттар жасамай-ақ заңсыз түрде аудару, үшінші тұлғалардың алаяқтық іс-әрекеттері нәтижесінде зейнетақы жинақтарын төлеу, сондай-ақ инвестициялық кірісті төмендету болып табылады.

Өтініштердің жалпы санының 0,79%-ы бағалы қағаздар нарығы субъектілерінің қызметі бойынша келіп түсті. Шарттарды жасау, орындау және тоқтату тәртібін бұзу, дивидендтерді төлемеу және оның мөлшеріне келіспеу, қоғам акционерлерінің мүдделерін қозғайтын, оның ішінде акционерлік қоғамдардың қызметі туралы ақпарат алу осы сектордағы өзекті мәселелер болып табылады.

Сот органдарының ұйғарымдарын орындау мақсатында, анықталған бұзушылықтар бойынша 2013 жылы 82 шектеулі ықпал ету шарасы қолданылды, оның ішінде банктерге – 52, сақтандыру ұйымдарына – 26, бағалы қағаздар нарығының субъектілеріне – 3, жинақтаушы зейнетақы қорларына – 1.

Өз қызметі барысында Комитет өзара тиімді шешімдер қабылдау үшін проблемалық қарыз алушылардың екінші деңгейдегі банктермен кездесулерін тұрақты түрде ұйымдастырады және оған қатысады. 2013 жылы 210 кездесу ұйымдастырылды. Апта сайын (әрбір сейсенбіде) азаматтарды қабылдау жүргізіледі. 2013 жылы қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын бұзу бөлігінде қаржы ұйымдарының қызметі бойынша талап арыздарға қатысты жеке тұлғаларды және заңды тұлғалардың өкілдерін 120 қабылдау ұйымдастырылды.

Ипотекалық қарыз алушылардың проблемаларын шешу мақсатында қоғамдық бірлестіктермен тікелей байланыс жасалды. 2013 жылы ішінде «Халыққа баспананы қалдырайық», «Халықтың баспанасын қорғайық», «Халықты баспанамен қамтамасыз етіңдер», «Кәусар-Бұлақ» әлеуметтік жәрдем орталығы», «Лайықты баспана үшін», «Жалғыз Баспана» деген қоғамдық бірлестіктер мүшелерімен бірнеше рет кездесу мен дөңгелек үстелдер өткізілді, оның нәтижелері бойынша банк заңнамасының нормалары бойынша түсініктеме және қарыз алушылардың бұдан кейінгі әрекеттері бойынша ұсынымдар берілді.

Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау жүйесін жетілдіру және күшейту мақсатында 2014 жылы Қоғамдық қабылдау бөлмесін ашу жоспарланып отыр, оған кез келген тұтынушы

консультацияларды және қаржылық қызмет саласындағы қолданыстағы заңнаманың нормаларына түсіндірме алу үшін өтініш бере алады.

Ұлттық Банктің ұсынысы бойынша «Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы» ЗТБ-ның базасында банк омбудсманының, Комитеттің және «Халыққа баспананы қалдырайық», «Өз үйімізді қорғайық» атты қоғамдық бірлестіктер басшыларының қатысуымен екінші деңгейдегі банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ипотекалық қарыз алушыларының проблемаларын шешу бойынша жұмыс комиссиясын құру жоспарланып отыр.

Ұлттық Банк 2014 жылы Қазақстан Республикасының қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғауға және қаржылық қызметтердің сапасын жақсартуға бағытталған заңнамасының нормаларын жетілдіру бойынша жұмысты, сондай-ақ халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру бойынша іс-шараларды жалғастыруды жоспарлап отыр.

ҚР Ұлттық Банкінің интернет-ресурсында 2014 жылғы қаңтарда Комитеттің парағы ашылды (<http://www.nationalbank.kz/kzppfu/>), онда қаржылық қызметтерді тұтынушылар үшін егжей-тегжейлі ақпарат орналастырылған.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 4 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 7 ақпан

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31 желтоқсандағы № 1567 қаулысымен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттары (бұдан әрі – тиісінше қаулы және стандарттар) бекітілді, олар алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Стандарттар «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңы 6-бабының 3) тармақшасына сәйкес әзірленді. Қаулыны қабылдау теріс әлеуметтік-экономикалық және/немесе құқықтық салдарларға әкеп соқтырмайды. Қаулының нақты мақсаты стандарттарды бекіту болып табылады.

Қаулыны қабылдаудың болжамды тиімділігі – әрбір мемлекеттік көрсетілетін қызмет бойынша стандарттарды бекіту жолымен Ұлттық Банктің қандай да болмасын мемлекеттік көрсетілетін қызметтерін алуға байланысты рәсімдерді көрсетілетін қызметті алушыларға жеңілдетуді білдіреді, себебі стандарттар Ұлттық Банктің мемлекеттік көрсетілетін қызметтері бойынша барлық қажетті ақпаратты қамтиды (әрбір көрсетілетін қызмет бойынша құжаттардың және оларға қойылатын талаптардың бірыңғай тізбесі, қызмет көрсетудің мерзімдері, қызмет көрсетудің нәтижелері, қызмет көрсетуден бас тарту негіздері, Ұлттық Банк қызметкерлерінің әрекеттеріне/әрекетсіздіктеріне шағымдану тәртібі).

Стандарттар Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің www.nationalbank.kz интернет-ресурсында «Ұлттық Банктің мемлекеттік көрсетілетін қызметтері» бөлімінің «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттары» шағын бөлімінде орналастырылған.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 5 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 11 ақпан

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасындағы баға тұрақтылығын қамтамасыз ету Ұлттық Банктің негізгі мақсаты болып табылады.

Айырбастау бағамының ел экономикасы үшін маңыздылығын ескере отырып, соңғы жылдары Ұлттық Банктің валюталық саясаты оның деңгейін бір АҚШ доллары үшін 145-155 теңге шегінде сақтауға бағытталды.

Бұл экономикалық және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. 2013 жылы Қазақстанның ІЖӨ нақты көрсетуде 6%-ға -өсіп, инфляция өзінің тарихи тұрғыда ең төмен көрсеткішіне 4,8%-ға жетті.

Бұған қоса Қазақстан экономикасының ғаламдық экономикамен тығыз байланысты екенін ескерген жөн, Ұлттық Банк әлемдік қаржы және тауар нарықтарындағы жағдайды ескермеуі мүмкін емес.

Біріншіден, жетекші дамушы елдердегі, атап айтқанда БРҰҚС елдеріндегі жағдай. АҚШ-тағы сандық жұмсарудың қысқаруы нәтижесінде капитал дамушы елдерден дамыған елдерге әкетілуде, бұл осы елдердің валютасына қысым жасаудың өсуіне апарды. Әлемдік экономиканың одан әрі дамуындағы белгісіздік аясында әлемдік қаржы және тауар нарықтарындағы құбылмалылық күшейді.

Екіншіден, Ресей рублінің айырбастау бағамына қатысты белгісіздік орын алып отыр. РФ Орталық банкінің Ресей рублінің айырбастау бағамын еркін айналымға жіберуінен соң 2013 жылы ол АҚШ долларына қатысты 7,1%-ға әлсіреді. Ағымдағы жылдың қаңтар айында Ресей рублінің айырбастау бағамының әлсіреу үрдісі жалғасты.

Үшіншіден, бұл ҚР төлем балансының жағдайы. Ағымдағы операциялардың шоты оң болуына қарамастан, импорттың өсуі, көп дәрежеде тұтыну тауарларының импорты есебінен өсуде.

Төртіншіден, Қазақстан экономикасындағы жоғары девальвациялық күтулер және осыған орай алыпсатарлық операциялардың күшеюі. Алыпсатарлық дүрбелеңге қарсы іс-қимыл мен айырбастау бағамының артық құбылмалылығын болдырмау үшін Ұлттық Банк валюта нарығына тұрақты түрде қатысуға мәжбүр.

Бесіншіден, ортамерзімді болашақта инфляцияны 3-4%-ға дейін төмендетуге негізгі алғышарттар жасау үшін Ұлттық Банк инфляциялық таргеттеуге өтуді жоспарлап отыр, бұл айырбастау бағамын қатаң реттеуден бас тартуды болжайды.

Теңгенің айырбастау бағамының сыртқы бәсекеге қабілеттілігін, ҚР экономикасының сыртқы сауда балансын қалпына келтіру және отандық тауар өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігін қолдау қажеттілігі Ұлттық Банктің валюталық саясатына өзгерістер енгізуді талап етеді.

ҚР ҰЛТТЫҚ БАНКІ 2014 ЖЫЛҒЫ 11 АҚПАННАН БАСТАП ТЕҢГЕНІҢ АЙЫРБАСТАУ БАҒАМЫН БҰРЫНҒЫ ДЕҢГЕЙІНДЕ ҰСТАП ТҰРУДАН БАС ТАРТУ, ВАЛЮТАЛЫҚ ИНТЕРВЕНЦИЯЛАРДЫҢ КӨЛЕМІН АЗАЙТУ ЖӘНЕ ТЕҢГЕНІҢ АЙЫРБАСТАУ БАҒАМЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ПРОЦЕСІНЕ АРАЛАСУДЫ ҚЫСҚАРТУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ.

Ұлттық Банк айырбастау бағамының жаңа деңгейі 1 АҚШ доллары үшін 185 теңгеге жуық болады деп болжайды.

Ұлттық Банк бұған дейін де мәлімдегендей, теңгенің айырбастау бағамының ұзақмерзімді үрдісі іргелі ішкі және сыртқы макроэкономикалық факторлардың негізінде айқындалатын болады.

Сонымен бірге, бұл қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету үшін жүргізілетін валюталық интервенциялардан толығымен бас тартуды білдірмейді.

Қаржы нарығының және тұтастай алғанда экономиканың тұрақсыздануын болдырмау үшін Ұлттық Банк АҚШ долларына қатысты теңге бағамының 1 АҚШ доллары үшін 185 теңге жаңа деңгейден плюс/минус 3 теңге ауытқу дәлізін белгілейді және айырбастау бағамының күрт өзгерістерін және қысқамерзімді құбылмалылығын икемдеу саясатын жалғастырады. Ал теңгенің айырбастау бағамындағы ұзақмерзімді үрдіс макроэкономикалық алғышарттарға сәйкес қалыптасады.

Ұлттық Банк алыпсатарлық девальвациялық күтулердің әлеуеті жария етілген бағдарға қол жеткізген кезде сарқылады деп есептейді.

Бұдан кейін айырбастау бағамындағы өзгерістердің әлсіреуі, сол сияқты нығаюы да мүмкін, бұл әлемдік экономикадағы ахуалға байланысты айқындалады.

Ұлттық Банк қазіргі валюталық операциялар режиміне қандай да болмасын шектеулер енгізуді көздемейді. 2014 жылғы 11 ақпаннан бастап Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі айырбастау пункттері арқылы жүргізілетін операциялар бойынша шетел валютасын сатып алу бағамының сату бағамынан ауытқу шегін енгізеді:

- АҚШ доллары бойынша – 2 теңге;
- еуро бойынша – 3 теңге.

Ұлттық Банк төлем жүйесінің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.

Ұлттық Банк банктерге бекітілген құралдардың кепілімен қажетті қысқамерзімді өтімділікті беруін жалғастырады.

Айырбастау пункттері банктер, сол сияқты Ұлттық Банктің тарапынан да жеткілікті көлемдегі қолма-қол шетел валютасымен қамтамасыз етіледі. Екінші деңгейдегі банктердің аймақтардағы филиалдарында қолма-қол шетел валютасының айтарлықтай көлемі бар.

Айырбастау бағамын түзету нәтижесінде отандық тауарлар және Қазақстан Республикасы экономикасының экспорт және импорт алмастыру салаларында жұмыс істейтін кәсіпкерлер үшін бәсекеге қабілетті жағдайлар жақсарады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 6 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 13 ақпан

*Қолма-қол шетел валютасы нарығындағы
ахуалдың мониторингі туралы*

Айырбастау пункттерінің үздіксіз жұмыс істеуін және олардың халықпен жүргізілетін операцияларда алыпсатарлығына жол бермеу мақсатында ҚР Ұлттық Банкі және оның аумақтық филиалдары қолма-қол шетел валютасының ішкі нарығындағы ахуалдың мониторингін тұрақты түрде жүзеге асырып отыр.

2014 жылғы 13 ақпанда ҚР Ұлттық Банкінің Төрағасы Қ.Н. Келімбетов Қазақстанның өңірлері бойынша жүргізілетін мониторингтің барысы мен нәтижелері бойынша ҚР Ұлттық Банкі аумақтық филиалдары директорларының қатысуымен селекторлық кеңес өткізді.

2014 жылғы 13 ақпандағы сағат 11:00-дегі жағдай бойынша айырбастау пункттерінің негізгі айналымын қамтамасыз ететін валюталар – АҚШ доллары мен еуро бағамдарының ахуалы негізінен қалпына келді. Теңгеге АҚШ долларын сатып алу және сату бағамдарын айырбастау пункттері ҚР Ұлттық Банкі ішкі валюта нарығындағы операциялар үшін мәлімдеген дәліз шегінде белгілеуде. Бүкіл өңірлердің айырбастау пункттерінде АҚШ доллары бойынша сатып алу бағамы мен сату бағамы арасындағы айырма 2 теңгеден, ал еуро бойынша 3 теңгеден аспайды.

ҚР Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдарында «жедел желілер» ашылды, онда азаматтар айырбастау пункттері жұмысының бұзылуы анықталған кезде өтініш білдіре алады. Жеке тұлғаның айырбастау пункттері жұмысы бойынша шағымының болуы жоспардан тыс тексеру жүргізу үшін негіз болып табылады, ҚР Ұлттық Банкінің тиісті аумақтық филиалына жіберілген шағымның нысаны міндетті түрде әрбір айырбастау пунктінде болады.

Кеңесте АҚШ долларын және еуроны сатудың айырбастау пункттері 2014 жылғы 13 ақпанда таңертеңгі сағат 10-ға белгілеген ең жоғары бағамдары бойынша мониторингтің нәтижелері аймақтар бойынша ұсынылды. Республика бойынша АҚШ долларын теңгеге сатудың ең жоғары бағамы Павлодар облысында (187 KZT/USD), еуро бойынша Шығыс Қазақстан облысында (260 KZT/EUR) тіркелді.

ҚР Ұлттық Банкі Қазақстанның өңірлері бойынша қолма-қол шетел валютасы нарығындағы ахуалды қадағалауды жалғастырады. Мониторинг нәтижелері бойынша жедел ақпарат ҚР Ұлттық Банкінің баспасөз релиздерінде беріледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 7 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 13 ақпан

Айырбастау пункттері арқылы жүргізілетін операциялар бойынша шетел валютасын теңгеге сатып алу бағамының сату бағамынан белгіленген ауытқу шектерін бұзу жөніндегі ҚР Ұлттық Банкінің шаралары мен санкциялары туралы

Уәкілетті банктердің және уәкілетті ұйымдардың айырбастау пункттері жүргізетін, қолма-қол шетел валютасымен операциялар бойынша алыпсатарлықты болдырмау мақсатында ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының «Айырбастау пункттері арқылы жүргізілетін операциялар бойынша АҚШ долларын және еуроны теңгеге сатып алу бағамының сату бағамынан ауытқу шектерін белгілеу туралы» 2014 жылғы 11 ақпандағы № 18 қаулысы (бұдан әрі – Қаулы) қабылданды.

ҚР Ұлттық Банкі Қаулыны жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер шеңберінде сақтауда. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы ҚР Заңы 62-бабының 3-тармағына сәйкес жоспардан тыс тексеруге мына жағдайлар негіз болып табылады:

1) жеке және заңды тұлғалардың өтініштері және мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен берілген сұрау салулары келіп түсуіне, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтар және қаржы қызметтерін тұтынушылардың құқықтары мен заңды мүдделерін бұзушылықтар туралы өзге де ақпараттың келіп түсуі;

2) ҚР Ұлттық Банкінің және (немесе) оның ведомствосының бақылау мен қадағалау функцияларын орындау шеңберінде Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарының бұзылғанын және қаржы қызметтерін тұтынушылардың құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылғанын анықтауы;

3) Қазақстан Республикасының ұлттық және экономикалық қауіпсіздігіне, оның қаржы жүйесінің тұрақтылығына қатер төнуі;

4) алдыңғы тексеру анықтаған Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзушылықтардың жойылуын бақылау.

Қаулыны сақтамау фактілері анықталған кезде ҚР Ұлттық Банкі Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасы Кодексі 188-бабының 3-бөлігі бойынша белгіленген тәртіппен әкімшілік жауапкершілікке тарту жөнінде шаралар қабылдайды.

Сонымен қатар, «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» 2005 жылғы 13 маусымдағы және «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы ҚР Заңдарына сәйкес ҚР Ұлттық Банкі лицензиаттардың Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын бұзушылықтарын анықтаған кезде барлық немесе жекелеген банк операцияларын жүргізуге лицензияның қолданылуын тоқтата тұруға не лицензиядан айыруға құқылы.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 8 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 14 ақпан**

*Қазақстанның аймақтары бойынша
АҚШ доллары және еуроны теңгеге сатудың
ең жоғары бағамдарын жедел бақылаудың нәтижелері*

2014 жылғы 14 ақпандағы сағат 11:00 жағдай бойынша

№	Облыс	USD долларын сатудың ең жоғары бағамы		EUR сатудың ең жоғары бағамы	
		Уәкілетті банктер	Уәкілетті ұйымдар	Уәкілетті банктер	Уәкілетті ұйымдар
1	Астана қ.	186,40	185,70	254,50	254,60
2	Алматы қ.	185,55	185,50	254,50	254,00
3	Ақмола облысы	185,60	185,50	254,50	254,00
4	Ақтөбе облысы	185,60	185,00	254,50	253,50
5	Алматы облысы	185,60	185,00	254,50	254,00
6	Атырау облысы	185,60	185,50	254,50	255,00
7	Шығыс Қазақстан облысы	186,00	186,00	254,50	254,50
8	Жамбыл облысы	185,60	185,50	254,50	254,00
9	Батыс Қазақстан облысы	185,80	185,50	254,50	253,00
10	Қарағанды облысы	186,00	186,00	254,50	256,00
11	Қостанай облысы	185,60	186,00	254,50	255,00
12	Қызылорда облысы	185,55	186,00	254,30	254,00
13	Маңғыстау облысы	185,60	185,50	254,50	254,00
14	Павлодар облысы	185,55	185,50	254,00	253,20
15	Солтүстік Қазақстан облысы	186,15	186,00	254,36	233,00
16	Оңтүстік Қазақстан облысы	185,50	185,00	254,50	254,00

ҚР Ұлттық Банкі Қазақстанның аймақтары бойынша қолма-қол шетел валютасының нарығындағы жағдайды бақылауын жалғастыруда. 2014 жылғы 14 ақпандағы сағат 11:00 жағдай бойынша айырбастау пункттері АҚШ долларын теңгеге сату және сатып алу бағамдарын ҚР Ұлттық Банкі ішкі валюталық нарықтағы операциялар үшін мәлімдеген дәлізде белгіленуде. Барлық аймақтардағы айырбастау пункттерінде сату мен сатып алу бағамының арасындағы айырмашылық АҚШ доллары бойынша 2 теңгеден, еуро бойынша – 3 теңгеден аспайды.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 9 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ
2014 жылғы 15 ақпан**

Қазақстанның аймақтары бойынша АҚШ доллары және еуроны теңгеге сатудың ең жоғары бағамдарын жедел бақылаудың нәтижелері

2014 жылғы 15 ақпандағы сағат 11:00 жағдай бойынша

№	Облыс	USD долларын сатудың ең жоғары бағамы		EUR сатудың ең жоғары бағамы	
		Уәкілетті банктер	Уәкілетті ұйымдар	Уәкілетті банктер	Уәкілетті ұйымдар
1	Ақмола облысы	186,00	186,00	254,50	254,50
2	Ақтөбе облысы	185,50	185,20	254,50	253,80
3	Алматы облысы	185,50	185,50	251,60	254,00
4	Атырау облысы	-	186,00	-	255,00
5	Шығыс Қазақстан облысы	186,00	186,00	254,50	255,00
6	Алматы қ.	185,80	185,50	254,50	255,00
7	Астана қ.	185,85	186,20	254,60	255,30
8	Жамбыл облысы	185,50	185,50	254,25	253,00
9	Батыс Қазақстан облысы	185,50	185,50	254,00	253,00
10	Қарағанды облысы	185,85	186,00	254,80	255,00
11	Қостанай облысы	185,50	186,50	254,50	255,00
12	Қызылорда облысы	186,00	185,50	254,50	254,00
13	Маңғыстау облысы	185,60	186,20	254,50	254,00
14	Павлодар облысы	185,55	185,20	254,50	254,00
15	Солтүстік Қазақстан облысы	185,15	186,00	254,50	253,50
16	Оңтүстік Қазақстан облысы	185,50	185,50	254,20	254,50

ҚР Ұлттық Банкі Қазақстанның аймақтары бойынша қолма-қол шетел валютасының нарығындағы жағдайды бақылауын жалғастыруда. 2014 жылғы 15 ақпандағы сағат 11:00 жағдай бойынша АҚШ долларын сатудың ең жоғары бағамдары Қостанай облысында 186,5 теңге деңгейінде, ал еуро бойынша - Астана қаласында 255,3 теңге деңгейінде белгіленді.

Айырбастау пункттері АҚШ долларын теңгеге сату және сатып алу бағамдарын ҚР Ұлттық Банкі ішкі валюталық нарықтағы операциялар үшін мәлімдеген дәлізде орнатуда. Барлық аймақтардағы айырбастау пункттерінде сату мен сатып алу бағамының арасындағы айырмашылық АҚШ доллары бойынша 2 теңгеден, еуро бойынша – 3 теңгеден аспайды.

2014 жылғы шетел валюталарының ресми айырбастау бағамдары

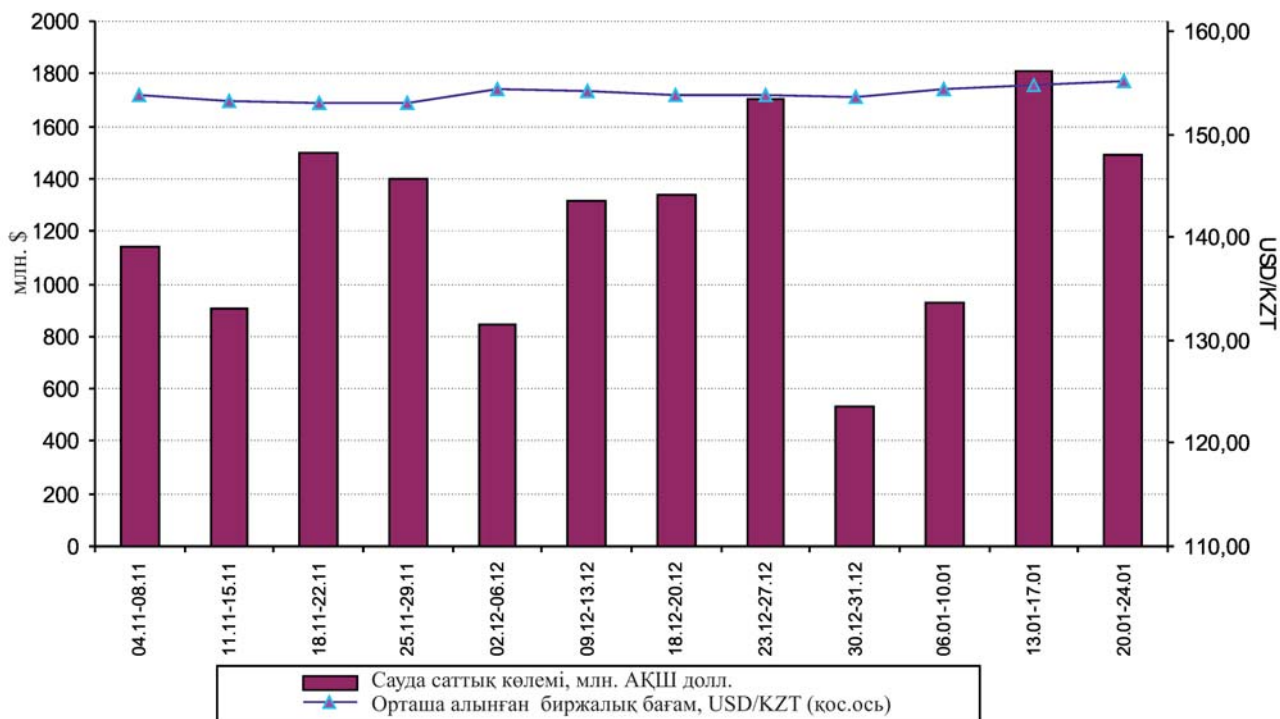
	01-03.02	04.02	05.02	06.02	07.02	08-10.02	11.02	12.02	13.02	14.02	15-17.02
Австралия доллары	AUD	136,2	136,35	138,23	138,59	139,07	139,05	148,08	167,18	165,22	166,69
Әзірбайжан манаты	AZN	256,14	254,89	253,46	254,01	253,26	254,04	268,93	303,56	307,03	308,32
Ағылшын фунт стерл.	GBP	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Белорусь рублі	BYR	64,49	64,46	63,79	64,62	64,82	65,28	68,06	76,75	76,19	77,09
БРАЗИЛИЯ РЕАЛЫ	BRL	6,80	6,70	6,80	6,80	6,80	6,80	7,20	8,20	8,10	8,20
Венгер форингі	HUF	20,02	20,03	20,05	20,06	20,04	20,04	21,13	23,79	23,79	23,79
1 Гонконг доллары	HKD	28,25	28,13	28,18	28,21	28,19	28,27	30,04	33,72	33,69	33,87
Даг кронасы	DKK	42,34	42,33	42,37	42,38	42,33	42,34	44,62	50,23	50,23	50,24
БАӘ дирхамы	AED	155,5	155,49	155,63	155,68	155,46	155,5	163,9	184,5	184,5	184,51
АҚШ доллары	USD	210,75	209,86	210,29	210,4	210,31	210,89	224,07	251,57	251,33	252,72
Еуро	EUR	139,09	140,12	140,11	140,68	140,37	140,58	148,06	167,8	168	168,39
Үнді рупиясы	INR	25,66	25,66	25,68	25,69	25,65	25,65	27,05	30,44	30,43	30,41
Канада доллары	CAD	3,08	3,09	3,09	3,08	3,06	3,06	3,19	3,6	3,57	3,57
Қытай юані	CNY	14,39	14,33	14,36	14,44	14,41	14,48	15,31	17,37	17,3	17,36
Қырғыз сомы	KGS	550,64	550,21	550,71	550,69	550,5	550,44	580,79	653,56	654,02	655,22
100 Оңтүстік Корея вонасы	KRW	61,06	60,81	60,91	60,96	60,93	61,1	64,91	72,86	72,82	73,22
Кувейт динары	KWD	46,49	46,48	46,78	46,93	46,78	46,71	49,22	55,54	55,56	55,83
Литва литі	LTL	11,62	11,68	11,6	11,56	11,55	11,59	12,22	13,75	13,79	13,8
Малайзия ринггиті	MYR	24,83	24,8	24,71	24,79	24,93	25,03	26,79	30,06	30,19	30,25
Молдова лейі	MDL	49,84	49,53	49,84	50,17	50,23	50,45	53,63	60,33	60,31	60,84
Норвег кронасы	NOK	4,44	4,42	4,4	4,47	4,47	4,49	4,71	5,31	5,28	5,23
Польша злотыйы	PLN	41,46	41,46	41,5	41,51	41,45	41,46	43,7	49,2	49,2	49,2
Ресей рублі	RUB	238,89	238,55	238,33	238,53	238,18	238,24	251,91	283,87	283,41	284,37
Сауд Аравиясының риялы	SAR	121,96	121,84	122,6	122,63	122,54	122,54	129,3	145,85	145,64	146,33
СДР	XDR	32,64	32,63	32,66	32,67	32,63	32,64	34,39	38,72	38,72	38,72
Сингапур доллары	SGD	68,93	68,6	68,8	69,45	69,71	70,14	74,33	84,26	84,07	84,52
Тәжік сомоні	TJS	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	8,00	8,00	8,00
Таиланд баты	THB	18,51	18,29	17,79	17,79	17,77	17,98	19,12	21,23	21,21	21,01
1 түрік лирасы	TRY	7,66	7,63	7,62	7,65	7,65	7,67	8,15	9,15	9,14	9,23
Өзбек сумы	UZS	23,87	23,82	23,82	23,84	23,81	23,85	25,42	28,64	28,58	28,6
Украин гривнасы	UAH	172,17	171,81	172,29	172,19	172,08	172,51	183,13	205,57	205,71	206,85
Чех кронасы	CZK	13,93	13,99	13,94	14,04	13,99	14,06	14,79	16,84	16,75	16,83
Швед кронасы	SEK	1,51	1,52	1,54	1,54	1,53	1,52	1,6	1,8	1,81	1,81
Швейцар франкі	CHF										
Оңтүстік Африка ранды	ZAR										
1 жапон йенасы	JPY										

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚАРЖЫ СЕКТОРЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. ВАЛЮТА НАРЫҒЫ

	Кезең соңындағы ресми бағам	Кезеңдегі орташа алынған биржалық бағам, кезең үшін		Қазақстан биржасының кор сауда-саттық көлемі
	USD/KZT	USD/KZT	% *	млн. \$
13.01-17.01	154,76	154,73	0,15	1 807,75
20.01-24.01	155,30	155,20	0,36	1 489,40
27.01-31.01	155,54	155,42	0,14	1 885,05
27.01.2014	155,09	155,17	0,05	383,00
28.01.2014	155,17	155,35	0,12	298,00
29.01.2014	155,35	155,50	0,10	406,60
30.01.2014	155,5	155,54	0,03	401,50
31.01.2014	155,54	155,50	-0,03	395,95
03.02-07.02	155,63	155,55	0,08	1 790,80
03.02.2014	155,50	155,49	-0,01	213,80
04.02.2014	155,49	155,63	0,09	258,50
05.02.2014	155,63	155,68	0,03	404,90
06.02.2014	155,68	155,46	-0,14	547,60
07.02.2014	155,46	155,50	0,03	366,00

* - өткен кезеңге өзгерістер

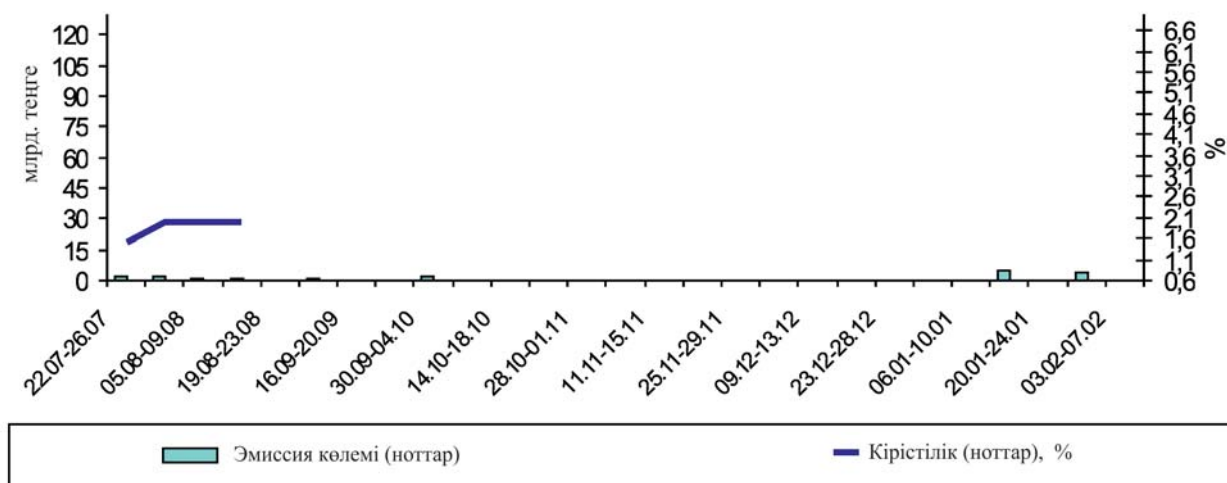

2. МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

Мемлекеттік бағалы қағаздардың бастапқы нарығы

	сұраныстың ұсыныстан артуы, есе	сұраныстың қанағаттанды- рылуы, %	кезеңдегі алынған кірістілік, %	орташа тиімді	қанағаттандырыл- ған сұраныс көлемі млрд. теңге
Қаржы министрлігінің МБҚ					
02.12-06.12	0,26	40,28	6,30		2,2
09.12-13.12	0,53	88,98	6,71		73,8
18.12-20.12	2,17	71,37	5,80		46,5
23.12-28.12	-	-	-		-
30.12-31.12	-	-	-		-
06.01-10.01	-	-	-		-
13.01-17.01	3,64	70,36	6,20		38,4
20.01-24.01	0,69	99,93	7,22		9,7
27.01-31.01	0,78	79,36	2,54		19,2
03.02-07.02	1,15	36,01	6,30		6,2
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары					
02.12-06.12	-	-	-		-
09.12-13.12	-	-	-		-
18.12-20.12	-	-	-		-
23.12-28.12	-	-	-		-
30.12-31.12	-	-	-		-
06.01-10.01	-	-	-		-
13.01-17.01	0,5	100	2,16		5,0
20.01-24.01	-	-	-		-
27.01-31.01	0,40	98,65	2,76		3,9
03.02-07.02	-	-	-		-

Теңгемен номинирленген МБҚ нарығы

Айналыстағы мемлекеттік бағалы қағаздар (дисконтталған құны бойынша)

	Көлемі млн.теңге				оның ішінде ҚҰБ ноттары
	Барлығы	оның ішінде Қаржы министрлігінің МБҚ			
		ұзақмерзімді	ортамерзімді	қысқамерзімді	
22.11.13	3 409 775,46	2 701 183,91	595 436,43	109 080,56	4 074,56
29.11.13	3 447 121,79	2 739 027,74	595 436,43	109 080,56	3 577,06
06.12.13	3 446 863,15	2 739 153,13	592 986,43	109 080,56	3 577,06
13.12.13	3 520 663,18	2 802 054,71	605 950,85	109 080,56	3 577,06
20.12.13	3 556 914,37	2 848 565,90	595 690,85	109 080,56	3 577,06
28.12.13	3 622 514,37	2 914 165,90	595 690,85	109 080,56	3 577,06
31.12.13	3 622 514,37	2 914 165,90	595 690,85	109 080,56	3 577,06
10.01.14	3 608 525,47	2 914 165,90	583 690,85	109 080,56	1 588,16
17.01.14	3 642 174,46	2 952 550,13	583 690,85	99 371,82	6 561,66
24.01.14	3 651 025,95	2 962 989,78	583 690,85	99 371,82	4 973,50
31.01.14	3 668 095,83	2 982 213,66	577 590,85	99 371,82	8 919,50
07.02.14	3 649 987,82	2 988 401,07	577 590,85	75 076,40	8 919,50

3. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЕУРОНОТТАР НАРЫҒЫ

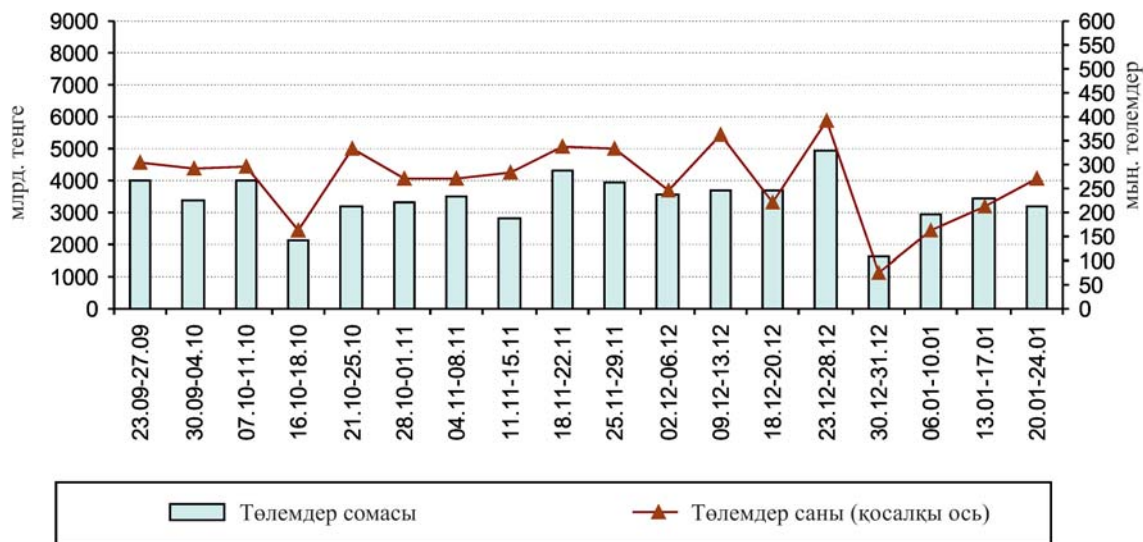
	2003 ж. шығарылым
Шығару кезіндегі кірістілік	7,637
03.02.2014	5,496
04.02.2014	5,49
05.02.2014	5,465
06.02.2014	5,513
07.02.2014	5,454
<i>эмиссия басынан бері</i>	<i>-2,183</i>
<i>апта үшін</i>	<i>-0,042</i>

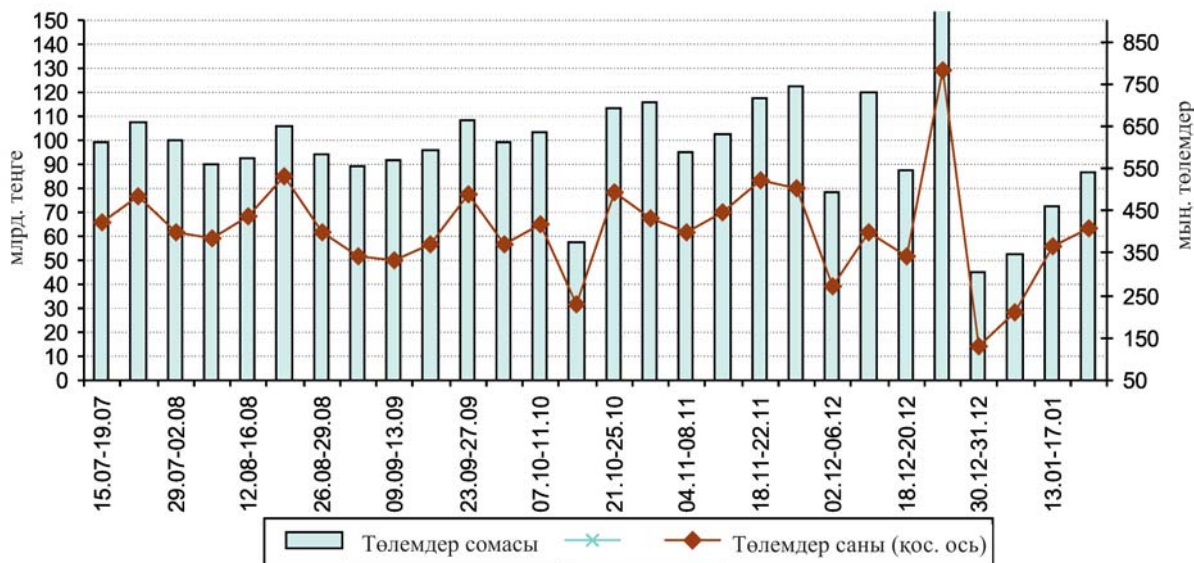
4. ТӨЛЕМ ЖҮЙЕЛЕРІ

	БААЖ			БТЖ		
	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемнің өзгеруі %	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемнің өзгеруі %
27.01-31.01	236,0	3 460,2	9,4	407,2	85,4	-1,4
03.02-07.03	257,9	3208,5	-7,3	347,4	75,4	-11,7

Банкаралық ақша аудару жүйесі

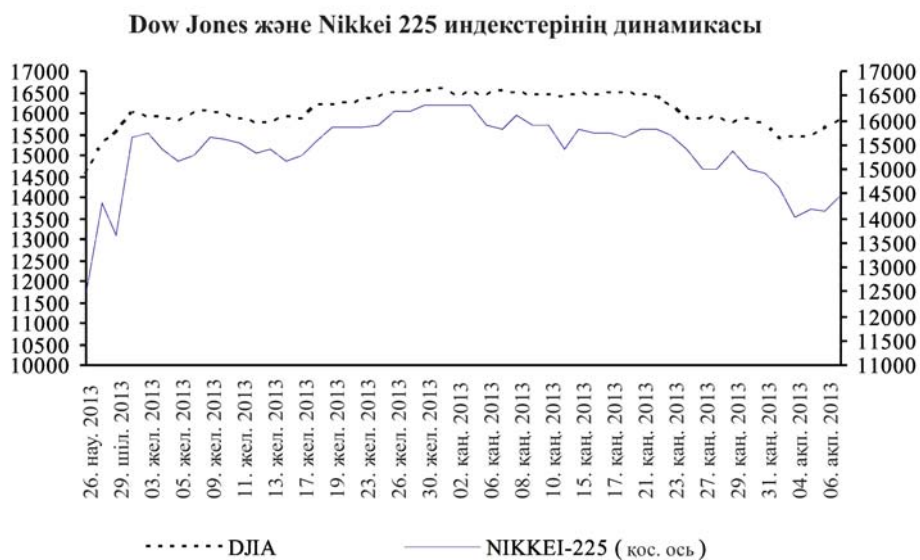

Бөлшек төлемдер жүйесі

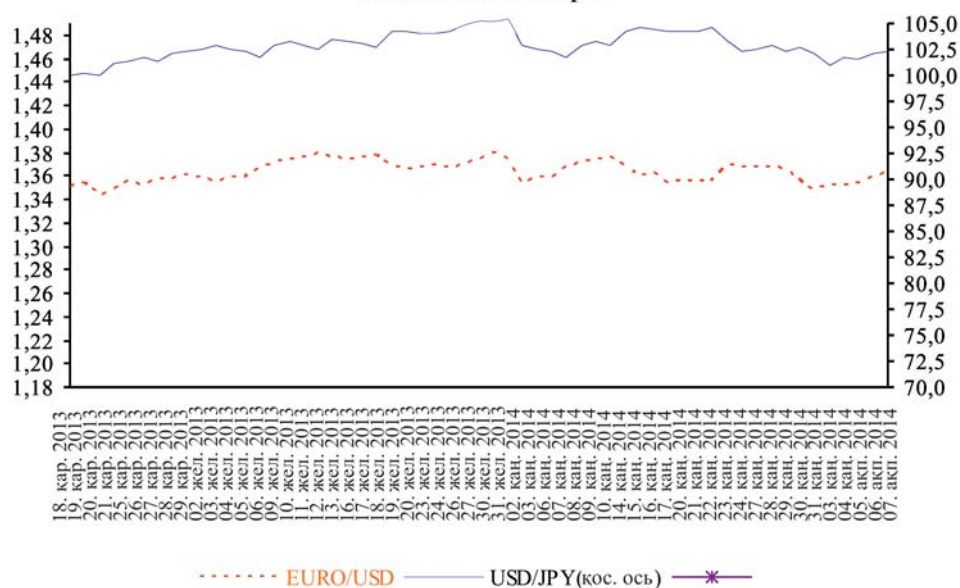
5. ӘЛЕМДІК ҚАРЖЫ ЖӘНЕ ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

Тармақтардағы мәні		Өзгеруі	
31.01.2014	07.02.2014	кезең үшін	2001ж. жел. бастап
15 698,85	15 794,08	0,61%	55,81%
14 914,53	14 462,41	-3,03%	37,18%
9 306,48	9 301,92	-0,05%	80,27%
6 510,44	6 571,68	0,94%	26,41%
22 035,42	21 636,85	-1,81%	89,27%

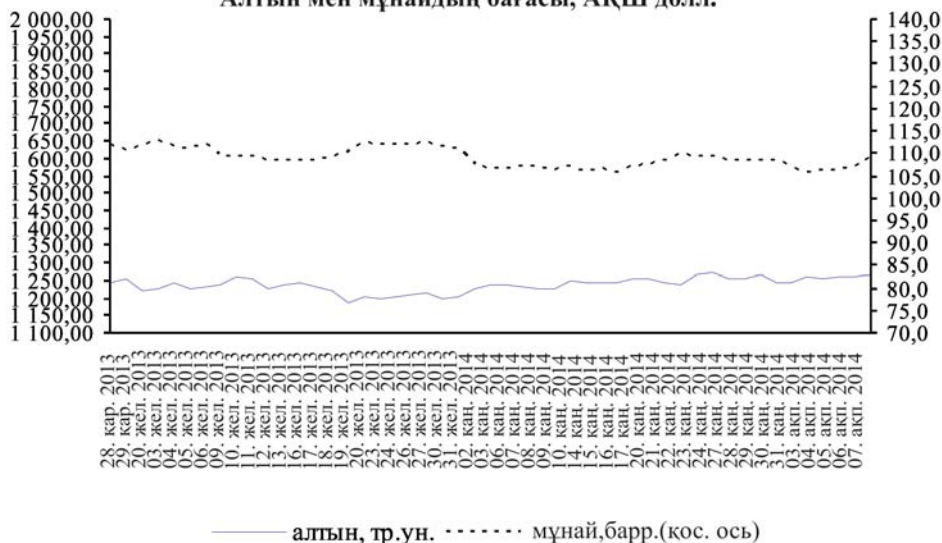
Бағамы	Мәні		Өзгеруі	
	31.01.2014	07.02.2014	кезең үшін	2001ж. жел. бастап
USD/JPY	102,04	102,33	0,28%	-21,95%
GBP/USD	1,6439	1,6413	-0,16%	13,09%
EUR/USD	1,3486	1,3635	1,10%	53,98%
USD/RUR	35,24	34,60	-1,82%	13,48%

Еуро және жапон йенасының АҚШ долларына қатынасы бойынша бағамдары

Тауарлар	Өлшем бірлігі	Бағасы, АҚШ долл.		Өзгеруі	
		31.01.2014	07.02.2014	кезең үшін	2001 жыл. жел. бастап.
алтын	тр.ун.	1244,6	1267,3	1,83%	358,08%
мыс	метр.тонна	7 096,0	7 189,5	1,32%	392,28%
мырыш	метр.тонна	1 964,0	2 030,0	3,36%	163,12%
мұнай	баррель	107,20	109,17	1,84%	437,78%
астық	тонна	204,2	211,46	3,56%	109,66%

Алтын мен мұнайдың бағасы, АҚШ долл.

6. БАНКАРАЛЫҚ АҚША НАРЫҒЫ

Екінші деңгейдегі банктердің қысқа мерзімді банкаралық депозиттері бойынша мәліметтер

	Резидент банктер				Резидент емес банктер			
	1 айға дейін		1 айдан астам		1 айға дейін		1 айдан астам	
	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырыл- ған депозит- тер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырыл- ған депозит- тер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)
13.01.14-17.01.14								
KZT	55 850 000	1,16	0	0,00	120 000	5	0	0,00
USD	0	0,00	0	0,00	4 318 593	0,04	5 877	11,84
EURO	22 500	0,02	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	2 192 000	4,98	1 600	8,00
21.01.14-24.01.14								
KZT	42 050 000	2,18	0	0,00	0	0	0	0,00
USD	192	0,00	0	0,00	3 596 895	0,06	0	0,00
EURO	18 000	0,06	0	0,00	20 000	0,21	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 179 000	5,53	0	0,00
27.01.14-31.01.14								
KZT	61 200 900	2,54	0	0,00	615 000	6	0	0,00
USD	50 000	1,12	15 700	5,00	4 443 490	0,05	0	0,00
EURO	17 000	0,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 791 000	5,68	370 000	8,50
03.02.14-07.02.14								
KZT	35 500 000	1,06	0	0,00	570 000	7	0	0,00
USD	0	0,00	0	0,00	5 073 069	0,06	10 000	5,30
EURO	27 500	0,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 844 000	4,90	0	0,00

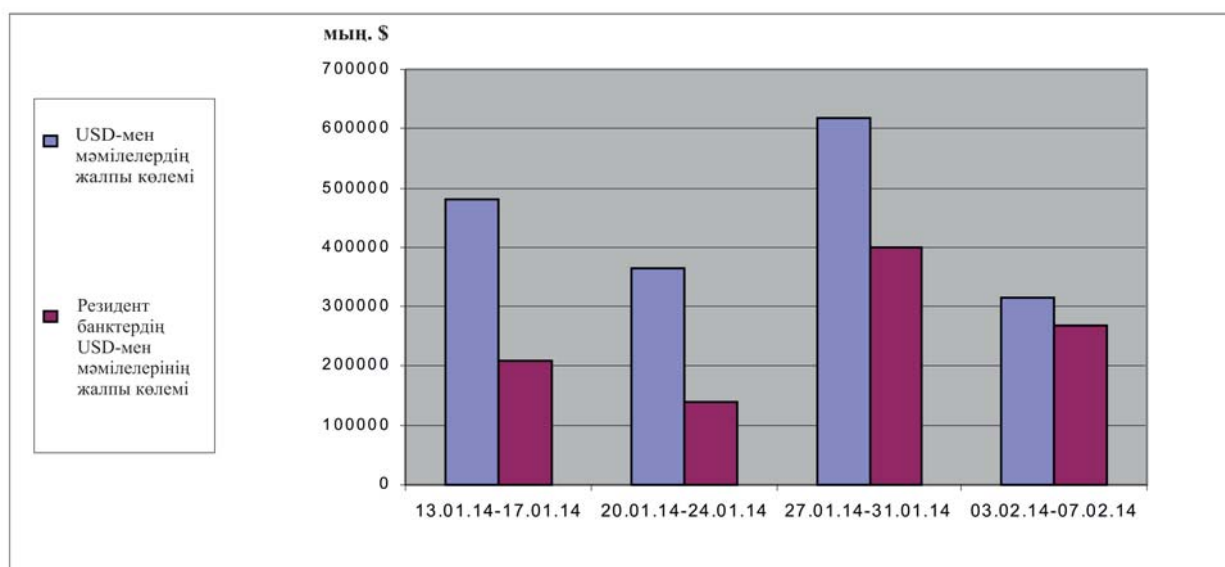
*- валюта мың бірлігі

Биржадан тыс банкаралық валюта операциялары (сату)

Кезеңдер, валютаның түрлері	Мәмілелер- дің жалпы көлемі (валюта мың бірлігі)	оның ішінде резидент банктер		Орташа алынған мәміле бағамы, бір валюта үшін теңгемен	олардың ішінде: резидент банктер
		(валюта мың бірлігі)	% *		
13.01.14-17.01.14 USD RUB EUR	481 451 27 901 225	207 782 9 000 225	43,2 32,3 100,0	155,01 4,68 211,73	155,09 4,67 211,73
20.01.14-24.01.14 USD RUB EUR	366 032 11 957 2 961	139 740 11 870 2 961	38,2 99,3 100,0	155,22 4,55 212,17	155,25 4,55 212,17
27.01.14-31.01.14 USD RUB EUR	618 234 52 738 3 505	400 027 38 700 3 455	64,7 73,4 98,6	155,36 4,44 212,67	155,37 4,43 212,68
03.02.14-07.02.14 USD RUB EUR	315 960 22 612 1 765	268 680 19 500 1 765	85,0 86,2 100,0	155,57 4,47 210,76	155,56 4,46 210,76

* резидент банктер мәмілелерінің жалпы мәмілелер көлеміне үлес салмағы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қаласы

2013 жылғы 23 қыркүйек

№ 249

Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері есептілігінің тізбесін, нысандарын, ұсыну мерзімдері мен қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы және «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар бекітілсін:

1) осы қаулының 1-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері есептілігінің тізбесі, нысандары және мерзімдері;

2) осы қаулының 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары) шегерілген қалдықтар туралы есеп;

3) осы қаулының 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша баланстан тыс қызмет жөніндегі есеп;

4) осы қаулының 4-қосымшасына сәйкес нысан бойынша басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік шоттардың талдамасы туралы есеп;

5) осы қаулының 5-қосымшасына сәйкес нысан бойынша бағалы қағаздар портфелінің құрылымы туралы есеп;

6) осы қаулының 6-қосымшасына сәйкес нысан бойынша банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есеп;

7) осы қаулының 7-қосымшасына сәйкес нысан бойынша активтердің және шартты міндеттемелердің, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес нысан бойынша қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы туралы есеп;

8) осы қаулының 8-қосымшасына сәйкес нысан бойынша стандартты және жіктелген активтер және шартты міндеттемелер туралы есеп;

9) осы қаулының 9-қосымшасына сәйкес нысан бойынша қамтамасыз ету түрі бойынша қарыздар туралы есеп;

10) осы қаулының 10-қосымшасына сәйкес нысан бойынша қарыздар оның ішінде жан-жақты көрсетілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;

11) осы қаулының 11-қосымшасына сәйкес қарыздар оның ішінде салалар бойынша негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;

12) осы қаулының 12-қосымшасына сәйкес нысан бойынша салалар бойынша қарыздар туралы есеп;

13) осы қаулының 13-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Қазақстан Республикасының резиденті шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілген қарыздар, оның ішінде салалар бойынша негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;

14) осы қаулының 14-қосымшасына сәйкес нысан бойынша таратылатын ақшаның негізгі көздері туралы есеп;

15) осы қаулының 15-қосымшасына сәйкес нысан бойынша алынған және өтелмеген, оның ішінде банктердің еншілес ұйымдары арқылы тартылған сыртқы қарызға алу жөніндегі есеп;

16) осы қаулының 16-қосымшасына сәйкес нысан бойынша «РЕПО», «кері РЕПО» операциялары туралы есеп;

17) осы қаулының 17-қосымшасына сәйкес нысан бойынша өтеуге дейін қалған төлем мерзімі туралы есеп;

18) осы қаулының 18-қосымшасына сәйкес нысан бойынша өтелгенге дейін қалған белгіленген активтер мен міндеттемелер үшін, индекстің өзгеруіне дейін құбылмалы активтер мен міндеттемелер

үшін төлем мерзімі туралы есеп;

19) осы қаулының 19-қосымшасына сәйкес нысан бойынша банкпен ерекше қатынаста байланысқан тұлғалармен бір ай ішінде жасалған, сондай-ақ есепті күнге қолданылатын мәмілелер туралы есеп;

20) осы қаулының 20-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасы екінші деңгейдегі банктерінің есептілікті ұсыну қағидалары.

2. Қазақстан Республикасының мына нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын:

1) Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің есептілікті ұсыну ережесін бекіту туралы» 2010 жылғы 3 қыркүйектегі № 130 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6542 тіркелген);

2) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2011 жылғы 28 қазандағы № 170 қаулысының 5-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7361 тіркелген);

3) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің есептілікті ұсыну ережесін бекіту туралы» 2010 жылғы 3 қыркүйектегі № 130 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы № 65 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7524 тіркелген).

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2013 жылғы 1 желтоқсаннан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

*Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері
есептілігінің тізбесі, нысандары және мерзімдері*

1. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің есептілігіне мыналар кіреді:
 - 1) Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары) шегерілген қалдықтар туралы есеп;
 - 2) Баланстан тыс қызмет жөніндегі есеп;
 - 3) Басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік шоттардың талдамасы туралы есеп;
 - 4) Бағалы қағаздар портфелінің құрылымы туралы есеп;
 - 5) Банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есеп;
 - 6) Активтердің және шартты міндеттемелердің, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы туралы есеп;
 - 7) Стандартты және жіктелген активтер және шартты міндеттемелер туралы есеп;
 - 8) Қамтамасыз ету түрі бойынша қарыздар туралы есеп;
 - 9) Қарыздар, оның ішінде жан-жақты көрсетілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;
 - 10) Қарыздар, оның ішінде салалар бойынша (оның ішінде Қазақстан Республикасының резидент еместері) негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;
 - 11) Салалар бойынша қарыздар туралы есеп;
 - 12) Қазақстан Республикасының резиденті шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілген қарыздар, оның ішінде салалар бойынша негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) мөлшері туралы есеп;
 - 13) Таратылатын ақшаның негізгі көздері туралы есеп;
 - 14) Алынған және өтелмеген, оның ішінде банктердің еншілес ұйымдары арқылы тартылған сыртқы қарызға алу жөніндегі есеп;
 - 15) «РЕПО», «кері РЕПО» операциялары туралы есеп;
 - 16) Өтеуге дейін қалған төлем мерзімі туралы есеп;
 - 17) Өтелгенге дейін қалған белгіленген активтер мен міндеттемелер үшін, индекстің өзгеруіне дейін құбылмалы активтер мен міндеттемелер үшін төлем мерзімі туралы есеп;
 - 18) Банкпен ерекше қатынаста байланысқан тұлғалармен бір ай ішінде жасалған, сондай-ақ есепті күнге қолданылатын мәмілелер туралы есеп.

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан

*Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары)
 шегерілген қалдықтар туралы есеп*

Есепті кезең: 20__ жылғы _____ жағдай бойынша

Индекс: ФС_ББ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

 (банктің атауы)

(мың теңге)

№	Көрсеткіштің атауы	Барлығы	оның ішінде шетел валютасымен
		1	2
1	Активтер		
2	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі салымдар		
3	Корреспонденттік шоттар, оның ішінде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
3.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
3.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
4	Басқа банктерде орналастырылған салымдар, оның ішінде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
4.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
4.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерде (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
5	Банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген заемдар (резервтерді (провизияларды) шегергенде), оның ішінде		
5.1	Қазақстан Республикасының резиденттеріне (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
5.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерге (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		

6	Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін бағалы қағаздар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
7	Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
8	Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
9	Бағалы қағаздармен жасалған «Кері РЕПО» операциялары (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
10	Заңды тұлғаларға берілген заемдар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
11	Жеке тұлғаларға берілген заемдар (резервтерді (провизияларды) шегергенде), оның ішінде:		
11.1	тұтынушылық мақсаттарға (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
11.2	тұрғын үй құрылысына, сатып алуға және (немесе) жөндеуге (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
11.3	басқа заемдар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
12	Капиталға инвестициялар (резервтерді (провизияларды) шегергенде)		
13	Реттелген борыш		
14	Кіріс әкелетін активтердің жиынтығы		
15	Ақша		
16	Тазартылған бағалы металдар		
17	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі міндетті резервтер		
18	Негізгі құрал-жабдықтар (амортизацияны шегергенде)		
19	Материалдық емес активтер (амортизацияны шегергенде)		
20	Басқа активтер, оның ішінде:		
20.1	туынды қаржы құралдары бойынша талаптар		
20.2	спот операциялары бойынша талаптар		
20.3	мерзімі ұзартылған табыс салығы		
20.4	алуға есептелген пайыз		
20.5	алдын ала төлеу (шығыстар)		
21	Анықтама үшін: резервтер (провизиялар)		
22	Анықтама үшін: амортизация		
23	Міндеттемелер		
24	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алдындағы міндеттемелер		
25	Екінші деңгейдегі банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар алдындағы міндеттемелер, оның ішінде:		
25.1	корреспонденттік шоттар		
25.1.1	Қазақстан Республикасы резиденттерінің		
25.1.2	Қазақстан Республикасы резиденттері еместердің		
25.2	алынған заемдар:		
25.2.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
25.2.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
25.3	тартылған салымдар		

25.3.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
25.3.1.1	Талап етуге дейін		
25.3.1.2	мерзімді		
25.3.1.3	шартты		
25.3.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
25.3.2.1	Талап етуге дейін		
25.3.2.2	мерзімді		
25.3.2.3	шартты		
26	Шетелдік орталық банктерден алынған заемдар		
27	Халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған заемдар		
28	Жеке тұлғалардан тартылған салымдар, оның ішінде		
28.1	ағымдағы және карт-шоттар:		
28.1.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
28.1.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
28.2	талап етілгенге дейін салымдар:		
28.2.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
28.2.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
28.3	шартты салымдар:		
28.3.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
28.3.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
28.4	мерзімді салымдар:		
28.4.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
28.4.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
29	Заңды тұлғалардан тартылған салымдар, оның ішінде		
29.1	Ағымдағы және карт-шоттар		
29.1.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
29.1.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
29.2	талап етілгенге дейін салымдар:		
29.2.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
29.2.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
29.3	шартты салымдар		
29.3.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
29.3.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
29.4	Мерзімді салымдар		
29.4.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
29.4.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
29.5	Арнайы бағытталған еншілес ұйымдардың салымдары:		
29.5.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінен		
29.5.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерден		
30	Клиенттердің міндеттемелерін қамтамасыз ету (қардарлық, қарымжы) ретінде қабылданған акша		
31	Қазақстан Республикасы Үкіметінен және Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарынан алынған заемдар		
32	Айналысқа шығарылған бағалы қағаздар		
33	Бағалы қағаздармен жасалған «РЕПО» операциялары:		
33.1	Қазақстан Республикасының резиденттерімен		
33.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерімен		
34	Реттелген борыш:		
34.1	Қазақстан Республикасының резиденттерінде		
34.2	Қазақстан Республикасының резиденттері еместерінде		
35	Шығыстар әкелетін міндеттемелердің жиынтығы		

36	Шартты міндеттемелер бойынша шығындарды жабуға арналған арнаулы резервтер		
37	Басқа міндеттемелер, оның ішінде		
37.1	туынды қаржы құралдары бойынша міндеттемелер		
37.2	спот операциялары бойынша міндеттемелер		
37.3	табыс салығы бойынша міндеттемелер		
37.4	төлеуге есептелген пайыздар		
37.5	алдын ала төлем (кірістер)		
38	Анықтама үшін: Банктің алынған заемдар бойынша бас ұйымның алдындағы міндеттемелері		
39	Меншікті капитал		
40	Жарғылық капитал		
41	Қосымша капитал		
42	Бөлінбеген таза кіріс және капитал резерві:		
42.1	алдыңғы жылдардағы кіріс (орны толтырылмаған шығын)		
42.2	ағымдағы жылдың кірісі (орны толтырылмаған шығын)		
42.3	капитал резерві		
43	Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резервтері		
44	Сату үшін қолда бар бағалы қағаздардың құнын қайта бағалау резервтері		
45	Жалпы банк тәуекелдеріне резервтер (провизиялар)		
46	Динамикалық резервтер		
47	Басқа қайта бағалау бойынша резервтер		
48	Банк сатып алған меншікті акциялары		
49	Міндеттемелер мен капиталдың жиынтығы		
50	Анықтама үшін: теңгеде номинирленген активтер, шетел валютасына индекстелген		
51	Анықтама үшін: теңгеде номинирленген міндеттемелер, шетел валютасына индекстелген		
52	Анықтама үшін: Қаржы жылындағы жай акциялар бойынша жарияланған дивидендтер		
53	Анықтама үшін: жұмыс күні толық қызметкерлер саны		

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

_____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

_____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

_____ (қолы)

_____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 _____ жылғы « _____ » _____.

Мөрге арналған орын

«Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары шегерілген
қалдықтар туралы есеп» әкімшілік деректерді
жинауға арналған нысанға
қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары) шегерілген қалдықтар туралы есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Баланс шоттарындағы резервтері (провизиялары) шегерілген қалдықтар туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысан банктің активтер, міндеттемелер және капитал бойынша баланстық баптары құрылымының мәнін ашады. 1-бағанда теңгемен және теңге баламасындағы баланстық баптар туралы толық ақпарат көрсетіледі. 2-бағанда шетел валютасындағы баланстық баптардың теңгелік баламасы көрсетіледі.

6. Активтер кіріс әкелетін активтер және басқа да активтер болып бөлінеді. Кіріс әкелетін активтер банк олар бойынша пайыздық сыйақы, белгіленген кіріс, актив құнының өсімінен түскен кіріс алатын активтерді білдіреді. Туынды қаржы құралдары бойынша талаптар кіріс әкелетін активтерге жатқызылмайды. Барлық қалған активтер Есептің Нысанына сәйкес жекелеген санаттарға бөлінеді.

7. 21, 22-жолдарда сома абсолюттік мәнде және плюс белгісімен көрсетіледі.

8. Міндеттемелер шығысқа әкелетін міндеттемелер және басқа міндеттемелер болып бөлінеді. Шығысқа әкелетін міндеттемелер банк олар бойынша пайыздық сыйақы, белгіленген төлемдер төлейтін міндеттемелерді білдіреді. Туынды қаржы құралдары бойынша міндеттемелер шығысқа әкелетін міндеттемелер санатына қосылмайды.

9. 38-жолда анықтама түрінде банктің алынған заемдар бойынша бас ұйымның алдындағы міндеттемелерінің сомалары көрсетіледі.

10. 52-жолда есепті жыл ішінде анықтама түрінде өткен қаржы жылындағы жай акциялар бойынша жарияланған дивидендтер сомасы көрсетіледі.

11. 53-жолда анықтама түрінде жұмыс күні толық қызметкерлер саны және баламалары (жарты ставкамен жұмыс істейтін екі қызметкер жұмыс күні толық бір қызметкер болып саналады) көрсетіледі.

12. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
3-қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

Баланстан тыс қызмет жөніндегі есеп

Есепті кезең: 20__ жылғы «____» _____ жағдай бойынша

Индекс: ФС_УО

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)

(мың теңге)

№	Баптардың атауы	Барлығы					
		контрагенттер - қаржылық ұйымдар			контрагенттер - қаржылық емес ұйымдар		
		6 айға дейін мерзіммен	6 айдан астам мерзіммен	мерзімсіз	6 айға дейін мерзіммен	6 айдан астам мерзіммен	мерзімсіз
		1	2	3	4	5	6
1	Кепілдіктер және аккредитивтер						
1.1	Кепілдіктер						
1.1.1	берілген						
1.1.2	алынған						

1.1.2.1	«Standard & Poor's» агенттігінің немесе басқа осыған ұқсас рейтинг агенттігінің «А-» төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктері						
1.1.2.2	«Standard & Poor's» агенттігінің немесе басқа осыған ұқсас рейтинг агенттігінің «BB+» тобынан төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктері						
1.1.2.3	«Standard & Poor's» агенттігінің немесе басқа осыған ұқсас рейтинг агенттігінің «BBB-» тобынан төмен емес борыштық рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктері						
1.1.2.4	«Standard & Poor's» агенттігінің немесе басқа осыған ұқсас рейтинг агенттігінің «B+» тобынан төмен емес борыштық рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғаларының, оның ішінде Қазақстан Республикасының резидент банктерінің кепілдіктері						

1.1.2.5	Қазақстан Республикасының резидент банкі «Standard & Poor's» агенттігінің немесе басқа осыған ұқсас рейтинг агенттігінің «BBB» төмен емес борыштық рейтингі бар бас банктерден алған кепілдіктері						
1.1.2.6	Заңды тұлғалардың басқа да кепілдіктері						
2	Аккредитивтер						
2.1	берілген						
2.2	алынған						
3	Болашақта салымдарды/заемдарды орналастыру және алу бойынша міндеттемелер						
3.1	Берілген заемдар бойынша болашақ міндеттемелер						
3.2	Орналастырылатын салымдар бойынша болашақ міндеттемелер						

3.3	Алынатын заемдар бойынша болашақ міндеттемелер						
3.4	Алынатын салымдар бойынша болашақ міндеттемелер						
3.5	Вексельдер бойынша шартты міндеттемелер						
3.6	Форфейтинг операциялары бойынша міндеттемелер						
3.7	Клиенттердің қозғалмайтын шоттары бойынша міндеттемелер						
3.8	Бағалы қағаздарды сату бойынша міндеттемелер						
3.9	Бағалы қағаздарды сатып алу бойынша міндеттемелер						
3.10	Болашақ сыйақы туралы алынған келісім						
4	Туынды қаржы құралдары (хеджирлеу мақсатында)						

4.1	Тазартылған бағалы металдарды сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
4.2	Тазартылған бағалы металдарды сатуға фьючерстік келісімшарттар						
4.3	Тауарларды сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
4.4	Тауарларды сатуға фьючерстік келісімшарттар						
4.5	Қаржы активтерін сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
4.6	Қаржы активтерін сатуға фьючерстік келісімшарттар						
4.7	«Форвард» шетел валютасын сатып алу						
4.8	«Форвард» шетел валютасын сату						

4.9	Сатып алынған опциондық «колл» келісімшарттары						
4.10	Сатып алынған опциондық «пут» келісімшарттары						
4.11	Сатылған опциондық «пут» келісімшарттары						
4.12	Сатылған опциондық «колл» келісімшарттары						
4.13	Құбылмалы пайыздық своп						
4.14	Белгіленген пайыздық своп						
4.15	Сатып алынған валюталық своп						
4.16	Сатылған валюталық своп						
4.17	Басқа туынды қаржы құралдары бойынша шартты міндеттемелер						

5	Туынды қаржы құралдары (басқа мақсатта)						
5.1	Тазартылған бағалы металдарды сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
5.2	Тазартылған бағалы металдарды сатуға фьючерстік келісімшарттар						
5.3	Тауарларды сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
5.4	Тауарларды сатуға фьючерстік келісімшарттар						
5.5	Қаржы активтерін сатып алуға фьючерстік келісімшарттар						
5.6	Қаржы активтерін сатуға фьючерстік келісімшарттар						
5.7	«Форвард» шетел валютасын сатып алу						

5.8	«Форвард» шетел валютасын сату						
5.9	Сатып алынған опциондық «колл» келісімшарттары						
5.10	Сатылған опциондық «колл» келісімшарттары						
5.11	Сатып алынған опциондық «пут» келісімшарттары						
5.12	Сатылған опциондық «пут» келісім-шарттары						
5.13	Құбылмалы пайыздық своп						
5.14	Белгіленген пайыздық своп						
5.15	Сатып алынған валюталық своп						
5.16	Сатылған валюталық своп						

5.17	Басқа туынды қаржы құралдары бойынша шартты міндеттемелер						
6	Басқа да шартты талаптар						

Кестенің жалғасы

оның ішінде резидент еместер бойынша					
контрагенттер - қаржылық ұйымдар			контрагенттер - қаржылық емес ұйымдар		
6 айға дейін мерзіммен	6 айдан астам мерзіммен	мерзімсіз	6 айға дейін мерзіммен	6 айдан астам мерзіммен	мерзімсіз
7	8	9	10	11	12

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер:

(тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

Орындаушы:

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

_____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20____ жылғы « ____ » _____.

Мөрге арналған орын

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Баланстан тыс қызмет жөніндегі есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Баланстан тыс қызмет жөніндегі есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды және ұсынымдық сипатта берілген.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысан банктің шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер бойынша баланстан тыс баптар құрылымының мәнін ашады.

6. Нысанда қаржы құралдары бөлігінде контрагенттер - қаржылық ұйымдарға және контрагенттер - қаржылық емес ұйымдарға қатысты шартты талаптар сомасы және шартты міндеттемелер сомасы көрсетіледі.

7. 4-жолда тәуекелдерді хеджирлеу мақсатында жасалған туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша қалдықтар сомасы көрсетіледі.

8. 5-жолда барлық қалған туынды қаржы құралдары бойынша (өзгерістер және баға ауықтулары нәтижесінде пайда алуға ниеті бар алыпсатарлық мәмілелерді қоса алғанда) қалдықтар сомасы көрсетіледі.

9. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

*Басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік
шоттардың талдамасы туралы есеп*

Есепті кезең: 20__ жылғы «___» _____ жағдай бойынша

Индекс: ФС_РВ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)
(мың теңге)

№	Салымдар орналастырылған және (немесе) корреспонденттік шоттар ашылған банктің атауы	Резиденттік елі	Сомасы (мың теңге)	Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) мөлшері
1	2	3	4	5
Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар				
Жиынтығы				
Басқа банктерде орналастырылған салымдар (бір түнге)				
Жиынтығы				
Басқа банктерде орналастырылған қысқа мерзімді салымдар (бір айға дейін)				
Жиынтығы				
Басқа банктерде орналастырылған қысқа мерзімді салымдар (бір жылға дейін)				
Жиынтығы				
Басқа банктерде орналастырылған ұзақ мерзімді салымдар				
Жиынтығы				
Басқа банктерде орналастырылған шартты салымдар				
Жиынтығы				
Банк, ипотекалық ұйым және «Қазақстанның Даму Банкі» акционерлік қоғамы міндеттемелерінің қамтамасыз етуі болып табылатын салым				
Жиынтығы				

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер:

(тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

Орындаушы:

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты)

(қолы)

(телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____.

мөр орны

«Басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік шоттардың талдамасы туралы есеп» әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанға қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік шоттардың талдамасы туралы есеп (бұдан әрі - Есеп)

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Басқа банктерде орналастырылған салымдардың және корреспонденттік шоттардың талдамасы туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысанда басқа банктерде орналастырылған және ашылған жинақ шоттар мен корреспонденттік шоттардағы салымдардың қалдықтары бойынша банктер бөлігіндегі мәліметтер көрсетіледі.

6. 2-бағанда салым және (немесе) корреспонденттік шот орналастырылған банктің атауы көрсетіледі, 3-бағанда салым орналастырылған және (немесе) корреспонденттік шот ашылған банктің резиденттік елі көрсетіледі, 4-бағанда есепті күніндегі салым және (немесе) корреспонденттік шот бойынша ағымдағы қалдықтың сомасы көрсетіледі.

7. Резервтердің (провизиялардың) сомасы абсолюттік мәнде және плюс белгісімен көрсетіледі.

8. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
5-қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

Бағалы қағаздар портфелінің құрылымы туралы есеп

Есепті кезең: 20__ жылғы «___» _____ жағдай бойынша

Индекс: ФС_ССЦБ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)

№	Эмитенттің атауы	Эмитент елінің атауы	Бағалы қағаздың атауы	Ұлттық сәйкестендіру нөмірі немесе халықаралық сәйкестендіру нөмірі	Бағалы қағаздардың саны (данасы)			Бағалы қағаздың номиналдық құны/сатып алу құны (мың теңге)	Номиналдық құнның валютасы
					Барлығы	оның ішінде ауыртпалық түскен бағалы қағаздар, барлығы	оның ішінде ауыртпалық оның ішінде РЕ ПО-ға берілген бағалы қағаздар		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары								
1.1.	Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары								
1.1.1.	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары								
1.1.2.	жергілікті атқарушы органдарының бағалы қағаздары								
1.1.3.	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бағалы қағаздары								
1.1.4.									
1.1.n.									

кестенің жалғасы

Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар					оның ішінде РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар
Сатып алу құны		Баланстық құны (нетто), мың теңге			
Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Болашақ ақша ағынының дисконтталған құны	Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялардың (резервтердің) мөлшері		
22	23	24	25	26	27

кестенің жалғасы

Барлығы	Ауыртпалық түскен бағалы қағаздар бойынша баланстық құны (нетто), мың теңге		Сатып алу күні	Өтеу күні	Болжалды сату күні	Қор биржасы тізімінің санаты	Рейтингі		
	оның ішінде РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар	оның ішінде РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар					Есепті күнге эмитенттің	Сатып алу күніне бағалы қағаздың	Есепті күнге бағалы қағаздың
28	29	30	31	32	33	34	35	36	

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Бас бухгалтер:

(тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Орындаушы:

(лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____.

мөр орны

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Бағалы қағаздар портфелінің құрылымы туралы есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Бағалы қағаздар портфелінің құрылымы туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысанда бағалы қағаздардың санаты портфелінің құрылымы туралы ақпарат олардың санаттары бөлігінде қамтылған:

- 1) сатуға қолда бар бағалы қағаздар;
- 2) пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздар;
- 3) өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар.

6. Нысанда банктің еншілес және қауымдасқан ұйымдарының акцияларына (жарғылық капиталына қатысу үлестеріне) салымдарын, сондай-ақ банктің, сондай-ақ Ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есепте көрсетілген заңды тұлғалардың жарғылық капиталдарындағы басқа да қатысуды қоспағанда, борыштық және үлестік бағалы қағаздарға салымдары туралы мәліметтер көрсетіледі.

7. 9-бағанда номиналдық құны облигациялар бойынша толтырылады, сатып алу құны акциялар бойынша толтырылады, 10-баған акциялар бойынша толтырылмайды.

8. Резервтердің (провизиялардың) мөлшері абсолюттік мәнде және плюс белгісімен көрсетіледі.

9. 11-бағанда сатуға қолда бар бағалы қағаздардың сомасы сатып алу құны бойынша көрсетіледі.

10. 16-бағанда сатуға қолда бар және РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар көрсетіледі.

11. 17-бағанда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздардың сатып алу құны бойынша сомасы көрсетіледі.

12. 21-бағанда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша ескерілетін және РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар көрсетіледі.

13. 22-бағанда өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар сатып алу құны бойынша көрсетіледі.

14. 27-бағанда өтелгенге дейін ұсталатын және РЕПО шарттарымен ауыртпалық түскен бағалы қағаздар көрсетіледі.

15. 33-бағанда Қазақстан Республикасы қор биржасының ресми тізіміне сәйкес Қазақстан Республикасының резидент эмитенттерінің бағалы қағаздарының санаты көрсетіледі. Бұл баған Қазақстан Республикасының резидент емес эмитенттерінің бағалы қағаздары бойынша толтырылмайды.

16. 34-бағанда бағалы қағаз эмитентінің рейтингтік агенттік берген есепті күнгі рейтингісі көрсетіледі.

17. 35-бағанда рейтингтік агенттік берген бағалы қағаздың сатып алу күніндегі рейтингісі көрсетіледі, 36-бағанда рейтингтік агенттік берген бағалы қағаздың есепті кезеңдегі рейтингісі көрсетіледі.

18. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
6-қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

*Банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына
инвестициялары туралы есеп*

Есепті кезең: 20__ жылғы «___» _____ жағдай бойынша

Индекс: ФС_ИҚДЮ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)

№	Заңды тұлғаның атауы	Сатып алу құны (мың теңге)	Баланстық құны (мың теңге)			Акция саны (дана)
			Барлығы	Есептелген сыйақы	Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) мөлшері	
1	2	3	4	5	6	7
I	Қаржы ұйымдарына инвестициялардың барлығы					
1	Қаржы ұйымдары - Қазақстан Республикасының резиденттері					
1.1	Екінші деңгейдегі банктер					
1.1.1						
1.1.n						
1.2	Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары					
1.2.1						
1.2.n						
1.3	Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары					
1.3.1						
1.3.n						
1.4	Бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары					
1.4.1						
1.4.n						
1.5	Басқа қаржы ұйымдары					
1.5.1						
1.5.n						
2	Заңды тұлғалар - Қазақстан Республикасының резидент еместері					
2.1	Банктер					
2.1.1						
2.1.n						
2.2	Сақтандыру ұйымдары					
2.2.1						
2.2.n						

2.3	Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары					
2.3.1						
2.3.n						
2.4	Бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары					
2.4.1						
2.4.n						
2.5	Басқа қаржы ұйымдары					
2.5.1						
2.5.n						
II	Қаржылық емес ұйымдарға инвестициялардың барлығы					
3	Банктің кепілдігімен бағалы қағаздар шығару және орналастыру мақсатында құрылған Қазақстан Республикасының резидент емес еншілес ұйымдары					
3.1						
3.n						
4	Қазақстан Республикасының жобалық қаржыландыру және секьюритизациялау туралы заңнамаға сәйкес секьюритизациялау мәмілелері үшін құрылған еншілес арнайы қаржы компаниялары					
4.1						
4.n						
5	Бас банктің күмәнді және үмітсіз активтерін сатып алатын Қазақстан Республикасының резидент еншілес ұйымдары					
5.1						
5.n						
6	Айырықша қызметі банкноталарды, монеталарды және құндылықтарды инкассациялау, лизинг қызметін жүзеге асыру болып табылатын еншілес ұйымдар					

6.1						
6.n						
7	Төлем карточкаларымен операциялар бойынша есеп айырысуды қоса алғанда Банк қызметі бойынша есеп айырысудың қатысушылары арасындағы ақпараттық, телекоммуникациялық және технологиялық өзара іс-әрекетті қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсететін ұйымдар					
7.1						
7.n						
8	Электрондық цифрлық қол қолдың ашық кілтінiң электрондық цифрлық қолдың жабық кілтiне сәйкес келуiн растау бойынша, сондай-ақ тiкреу куәлiгiнiң шынайылығын растау бойынша қызметтi жүзеге асыратын ұйымдар					
8.1						
8.n						
9	Банктер қауымдастығы (одақтар)					
9.1						
9.n						
10	Акциялары кепiлдiк ретiнде қабылданған заңды тұлғалар немесе осы ұйымдардың жарғылық капиталдарында қатысу үлесi Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына және шетел мемлекетiнiң заңнамасына сәйкес банктердiң меншiгiне өтедi					
10.1						
10.n						
11	Қазақстан Республикасының аумағында қызметiн жүзеге асыратын қор биржасы және орталық депозитарий					
11.1						
11.n						
12	Кредиттік бюро					

12.1						
12.n						
13	Ислам банкі «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызмету туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы Заңының 4-1-тарауында көзделген қызметті жүзеге асырған кезде басқа заңды тұлғалар					
13.1						
13.n						
14	Басқа заңды тұлғалар					
14.1						
14.n						
	Инвестицияның барлығы					

кестенің жалғасы

Банкке тиесілі акцияларды санының эминеттің орналастырылған (басымдық берілген және сатып алынғандарды шегергенде) акцияларының жалпы санына ара қатынасы немесе заңды тұлғаның жарғылық капиталына қатысу үлесі (пайызбен)	Эмитенттің акцияларының баланстық құнының қатынасы немесе заңды тұлғаның жарғылық капиталына банктің меншікті капиталына қатысу үлесі (пайызбен)	Сатып алынған күні	Үлестік қаржы құралдары	Қазақстан Республикасының резидент емес заңды тұлғаларының акциялары еркін айналыста жүрген халықаралық қор биржасының атауы
8	9	10	11	12

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған

күн 20 _____

жылғы « _____ »

_____.

мөр орны

«Банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есеп» әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанға қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Банктің, сондай-ақ ислам банкінің басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялары туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері ай сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысанда банктің, ислам банкінің еншілес және қауымдастырылған ұйымдардың, сондай-ақ басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестиция мөлшері туралы мәліметтер көрсетіледі.

6. Нысанның барлық деректері капиталында банк қатысатын заңды тұлғаның қызметінің сипаты бойынша ұсыналады.

7. 3-бағанда акцияның сатып алу күнгі сатып алу құны көрсетіледі.

8. 5-бағанды «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы Заңының 4-1-тарауында көзделген қызметті жүзеге асыратын ислам банктері толтырмайды.

9. 9-бағанда эмитенттің акцияларының баланстық құнының қатынасын немесе заңды тұлғаның жарғылық капиталында банктің меншікті капиталына қатысу үшін есептеу үшін, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3924 тіркелген «Екінші деңгейдегі банктер үшін пруденциалдық нормативтер есеп айырысуларының нормативтік мәні мен әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2005 жылғы 30 қыркүйектегі № 358 қаулысына сәйкес есептелген реттеу меншік капиталы қолданылады.

10. Резервтер (провизиялар) сомасы абсолюттік мәнде және қосу белгісімен көрсетіледі.

11. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
7-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан

Активтердің және шартты міндеттемелердің, сондай-ақ халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы туралы есеп

Есепті кезең: 20__ жылғы «__» «_____» жағдай бойынша

Индекс: ФС_КА_МСФО

Кезеңділігі: ай сайын

Кім ұсынады: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)

(мың теңге)

№	Активтер	Стандартты							Резервтер (провизиялар)
		Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/теріс түзетуа	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны	Барлығы	
1	Салымдар (корреспонденттік шоттарды қоса алғанда), оның ішінде:	1	2	3	4	5	6	7	8
1.2	Қазақстан Республикасының резидент еместері								
2	Берілетін қарыздар:								
2.1	Банктерге және банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға қарыздар								
2.1.1	Қазақстан Республикасының резидент еместеріне								
2.2	заңды тұлғаларға қарыздар, оның ішінде:								

кестенің жалғасы

Күмәнді							
1 санатты күмәнді (50%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)							
Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/ Теріс түзету	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны		Резервтер (провизиялар)
					Барлығы	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны	
9	10	11	12	13	14	15	16

кестенің жалғасы

Күмәнді							
2 санатты күмәнді (5%-дан 10%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)							
Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/ Теріс түзету	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны		Резервтер (провизиялар)
					Барлығы	Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны	
17	18	19	20	21	22	23	24

кестенің жалғасы

Күмәнді							
3 санатты күмәнді (10%-дан 20%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)							
Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/ Теріс түзету	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны		Резервы (провизии)
					Барлығы	Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны	
25	26	27	28	29	30	31	32

кестенің жалғасы

		Күмәнді				
		4 санатты күмәнді (20%-дан 25%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)				
Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Теріс түзету	Оң/ағындарының дисконтталған құны	Резервтер (провизиялар)	
					Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны	Резервтер (провизиялар)
33	34	35	36	37	38	40
						39
						Барлығы
						Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны

кестенің жалғасы

		Күмәнді				
		5 санатты күмәнді (25%-дан 50%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)				
Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/Теріс түзету	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Резервтер (провизиялар)	
					Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны	Резервтер (провизиялар)
41	42	43	44	45	46	48
						47
						Барлығы
						Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны

кестенің жалғасы

		Үмітсіз (50%-дан 100%-ға дейінгі мөлшерде резервтер (провизиялар) есептелген жағдайда)			
--	--	--	--	--	--

Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/Теріс түзету	Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны		Резервтер (провизиялар)
					Барлығы	Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны	
49	50	51	52	53	54	55	56

кестенің жалғасы

Негізгі борыш	Дисконт, сыйлықақы	Есептелген сыйақы	Оң/Теріс түзету	Барлығы		Резервтер (провизиялар)	
				Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны	Анықтама үшін: қамтамасыз етудің құны	Барлығы	Оның ішінде резервтерді (провизияларды) есептеу кезінде қосылатын қамтамасыз етудің құны
57	58	59	60	61	62	63	64

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____.

мөр орны

Активтердің және шартты міндеттемелердің, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы жөніндегі мәліметтер туралы есеп»
Әкімшілік деректер жинауға арналған нысанға қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Активтердің және шартты міндеттемелердің, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы жөніндегі мәліметтер туралы есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Активтердің және шартты міндеттемелердің, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) құрылымы жөніндегі мәліметтер туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері ай сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен толтырылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысанда резиденттілік белгісі бөлігінде жіктеуге жататын банктің активтері мен шартты міндеттемелері туралы ақпарат бар.

6. Активтердің және шартты міндеттемелердің жіктелген санаты халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес нақты қалыптастырылған резервтерге (провизияларға) байланысты Түсіндірмелердің 1-Кестесіне сәйкес айқындалады.

1-кесте. Активтің, шартты міндеттеменің жіктеу санатын анықтау

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары бойынша қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) деңгейі, %-бен	Жіктелген санат
0%	Стандартты
0,01 % - 5 %	1 санатты күмәнді
5,01 % - 10 %	2 санатты күмәнді
10,01 % - 20 %	3 санатты күмәнді
20,01 % - 25 %	4 санатты күмәнді
25,01 % - 50 %	5 санатты күмәнді
50,01 % - 100 %	Үмітсіз

7. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары бойынша қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) деңгейі резервтердің провизияларының (провизиялардың) сомасына ұлғайған бухгалтерлік есептің деректері бойынша активтің, шартты міндеттеменің баланстық құнынан есептелінеді.

8. 2-жолда әрбір бағандағы сома 2.1, 2.2, 2.3 және 2.4-жолдардағы тиісті бағандарындағы сомағы тең болады.

9. 2.2.1.1, 2.2.2.1, 2.4.1.1-жолдарда коммерциялық мақсатта қолданылатын жылжымайтын мүліктерді сатып алуға және құрылысына берілген қарыздар көрсетіледі.

10. 2.2.1.2, 2.2.2.2, 2.4.1.2-жолдарда тікелей тұрғын үйге арналған жылжымайтын мүлікті сатып алуға және құрылысына берілген қарыздар көрсетіледі.

11. 2.3.1.1, 2.3.2.1-жолдарда жеке тұлғаларға шаруашылық, отбасылық және басқа да жеке қажеттіліктер үшін берілген қарыздар көрсетіледі. Бұған кредиттік карточкалар немесе тұтынушылық мақсат үшін ашық лимит нысанындағы кез келген басқа түрдегі кредит кіреді. Тұтынушылық мақсатқа: автокөлік (тұрмыстық техника немесе жиһаз) сатып алу, қарыз алушының тұрғын үйін жөндеу немесе қайта салу (жылжымайтын мүлікпен қамтамасыз етудің), білімге шығыстар, медициналық шығыстар, салықтар, демалысқа барулар, депозиттік шоттар бойынша овердрафттар кіреді.

12. Дара кәсіпкерлерге жеке мақсаттарына қарыздар берілген, сондай-ақ қарыздар адвокаттар мен нотариустарға (заңды тұлға құрамай-ақ) берілген жағдайда, қарыздар бойынша несие және мерзімі өткен берешек бойынша деректер 2.3-жолда көрсетіледі.

13. 2.4-бағанда Қазақстан Республикасының резиденттеріне - шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілген қарыздар көрінеді. 2.4.2-бағанда кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру үшін дара кәсіпкерлерге берілген қарыздар көрсетіледі.

14. 3-жолда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес біртекті қарыз портфеліне енгізілген қарыздар көрсетіледі.

15. 3, 11, 19, 27, 35, 43, 51 және 59-бағандарда есептелген, алайда негізгі борыш бойынша алынбаған сыйақы көрсетіледі.

16. 5, 13, 21, 29, 37, 45, 53 және 61-бағандарда болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны көрсетіледі. Болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны мына формула бойынша анықталады:

$$PV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}, \text{ мұнда}$$

PV - болашақ ақша ағындарының келтірілген құны;

CF - болжамды ақша ағыны;

r - дара активтер үшін пайыздың бастапқы тиімді мөлшерлемесі және бір текті активтер үшін пайыздың бастапқы тиімді мөлшерлемесін жуық бағасын білдіретін мөлшерлеме;

t - жыл саны.

17. Есеп айырысу болашақ ақша ағындарының дисконтталған құны біртекті қарыз портфельдеріне кірмейтін дара қарыздар бойынша есептеледі.

18. 6, 14, 22, 30, 38, 46, 54 және 62-бағандар қамтамасыз етудің нарықтық құны көрінеді.

19. 7, 15, 23, 31, 39, 47, 55 және 63-бағандарда резерв (провизия) мөлшерін есептеу кезінде қолданылатын қамтамасыз етудің келтірілген құны, яғни іске асыру мерзімін ескере отырып статистика негізінде есептелген дисконттарды қолданғандағы құны көрінеді.

20. 8, 16, 24, 32, 40, 48, 56 және 64-бағандарда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің (провизиялардың) сомасы көрінеді.

21. Резервтердің (провизиялардың) сомасы абсолюттік мәнде және қосу белгісімен көрінеді.

22. Мәліметтер болмаған жағдайда нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
8-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан

Стандартты және жіктелген активтер және шартты міндеттемелер туралы есеп

Есепті кезең: 20__ жылғы «__» «_____» жағдай бойынша

Индекс: ФС_КА

Кезеңділігі: ай сайын

Кім ұсынады: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банктің атауы)

№	Активтер	Стандартты		Резервтер (провизиялар)
		Барлығы	Оның ішінде шетел валютасында	
1	Салымдар (корреспонденттік шоттарды қоса алғанда), оның ішінде:			3
1.1	Қазақстан Республикасының резидент еместерінде			
2	Қарыздар:			
2.1	Банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздар			
2.1.1	Қазақстан Республикасының резидент еместеріне			
2.2	Заңды тұлғаларға берілген қарыздар, оның ішінде:			
2.2.1	Қазақстан Республикасының резидент еместеріне			
2.2.1.1	коммерциялық жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.2.1.2	тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.2.2	Қазақстан Республикасының резиденттеріне			
2.2.2.1	коммерциялық жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.2.2.2	тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.3	жеке тұлғаларға берілген қарыздар, оның ішінде:			
2.3.1	Қазақстан Республикасының резиденттеріне, оның ішінде:			
2.3.1.1	тұтынушылық мақсаттарға, оның ішінде:			
2.3.1.1.1	автокөлік сатып алуға			

2.3.1.2	ипотекалық тұрғын үй қарыздары			
2.3.1.3	коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алуға және құрылысын салуға (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда)			
2.3.1.4	басқа да қарыздар, оның ішінде:			
2.3.1.4.1	кредиттік карталар			
2.3.2	Қазақстан Республикасының резидент еместеріне, оның ішінде:			
2.3.2.1	тұтынушылық мақсаттарға, оның ішінде:			
2.3.2.1.1	автокөлік сатып алуға			
2.3.2.2	ипотекалық тұрғын үй қарыздары			
2.3.2.3	коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлік сатып алуға және құрылысын салуға (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда)			
2.3.2.4	Басқа да қарыздар, оның ішінде:			
2.3.2.4.1	кредиттік карталар			
2.4	Қазақстан Республикасының резиденттері - шағын және орташа кәсіпкерлік субъектілеріне берілген қарыздар, оның ішінде:			
2.4.1	заңды тұлғаларға, оның ішінде:			
2.4.1.1	коммерциялық жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.4.1.2	тұрғын жылжымайтын мүлікті сатып алуға, құрылысын салуға берілген қарыздар			
2.4.2	жеке тұлғалар, оның ішінде:			
2.4.2.2	коммерциялық және тұрғын жылжымайтын мүлік сатып алуға және құрылысын салуға (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда)			
3	Анықтамалық: Біртекті қарыздар портфелі, оның ішінде:			
3.1	заңды тұлғалар			
3.2	жеке тұлғалар			
3.3	шағын және орташа кәсіпкерлік субъектілері			

4	Анықтамалық: сомасы (шартта белгіленген) 100 000 000 (бір жүз миллион) теңгеден астамын құрайтын біргекті қарыздар			
5	Анықтамалық: тиісті валютада табысы жоқ қарыз алушыларға шетел валютасында берілген қарыздар (біргекті кредиттер портфеліне енгізілген кредиттерді қоспағанда)			
6	«Кері Repo» операциялары, оның ішінде:			
6.1	Қазақстан Республикасының резидент еместерімен			
7	Капиталға инвестициялар (реттелген борышқа инвестицияларды қоспағанда), оның ішінде:			
7.1	Қазақстан Республикасының резидент еместерінің			
8	Бағалы қағаздар, оның ішінде:			
8.1	Қазақстан Республикасының резидент еместерінің			
9	Дебиторлық берешек, оның ішінде:			
9.1	Қазақстан Республикасының резидент еместерінің			
10	Банкте уәкілетті органның секьюритизацияның шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритизацияланған активтер			
11	Стандартты және жіктелген активтердің жиынтығы			
12	Шартты міндеттемелер			
13	Стандартты және жіктелген активтер мен шартты міндеттемелердің жиынтығы			

кестенің жалғасы

Күмәнді															
1-санаптағы күмәнділер	Барлығы	оның ішінде шетел валюта-сында	Резервтер (прови-зиялар)	2-санаптағы күмәнділер		Резервтер (прови-зиялар)	3-санаптағы күмәнділер		Резервтер (прови-зиялар)	4-санаптағы күмәнділер		Резервтер (прови-зиялар)	5-санаптағы күмәнділер		Резервтер (прови-зиялар)
				Барлығы	оның ішінде шетел валюта-сында		Барлығы	оның ішінде шетел валюта-сында		Барлығы	оның ішінде шетел валюта-сында		Барлығы	оның ішінде шетел валюта-сында	
4	5		6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Үмітсіз		Резервтер (прорвизиялар)		Барлығы		Резервтер (прорвизиялар)	
Барлығы	оның ішінде шетел валютасында	Барлығы	оның ішінде шетел валютасында	Барлығы	оның ішінде шетел валютасында	Барлығы	оның ішінде шетел валютасында
19	20	21	22	23	24		

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____.

Мөр орны

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Стандартты және жіктелген активтер мен шартты міндеттемелер туралы есеп (бұдан әрі - Есеп)

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Стандартты және жіктелген активтер мен шартты міндеттемелер туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды және ұсынымдық сипатта болады.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысанда банктің теңгедегі және шетел валютасындағы жіктелуге жататын активтері мен шартты міндеттемелері туралы ақпарат, оның ішінде резиденттік белгісі бойынша ақпарат қамтылады.

6. Нысанда мерзімі өткен берешек шоттарына шығарылған активтерді (есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті қоспағанда) қоса алғанда, активтердің негізгі борышы бойынша қалдығы көрсетіледі.

7. 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21 және 24-бағандарында, Түсіндірменің 11-тармағына сәйкес жіктеу санатына жатқызылған, 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19 және 22-бағандарында көрсетілген активтер бойынша халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) сомасы көрсетіледі. Резервтер (провизиялар) сомасы абсолюттік мәнде және плюс белгісімен көрсетіледі.

8. 3-жолда анықтамалық түрде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес біртекті қарыздар портфеліне енгізілген қарыздар көрсетіледі.

9. Егер біртекті қарыздар портфеліне кіретін қарыз бойынша негізгі борыштың қалдығы тәуекелдерді бағалау күніне 100 000 000 (бір жүз миллион) теңгеден немесе осы соманың шетел валютасындағы баламасынан артық болса, осы қарыздың жіктеу санаты қосымша Түсіндірмелердің 11-тармағына сәйкес жеке негізде айқындалады және 4-жолда көрсетіледі.

10. Есептілікті толтыру мақсатында активтер мен шартты міндеттемелерді жіктеудің мынадай тәртібі қолданылады.

Барлық жеке және заңды тұлғаларға, оның ішінде банктерге қойылатын актив-талаптар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар мен салықтар және бюджетке төленетін міндетті басқа төлемдер бойынша есептесуді қоспағандағы шартты міндеттемелер жіктеуге жатады.

Банк клиент үшін үшінші тұлғалардың пайдасына қабылдаған және шарт талаптарынан туындайтын клиенттің банктің бухгалтерлік есебінің тиісті шоттарында көрсетілген, ақша түрінде 100 пайыздық өтеуі бар кредиттік тәуекелдерін көтеретін шартты міндеттемелер жіктеуге жатпайды.

Активтер мен шартты міндеттемелер стандартты және жіктелген болып бөлінеді.

Жіктелген актив шарт талаптарына сәйкес талабы орындалмайтын не ол бойынша талап толық көлемде орындалмайтын немесе мүлдем орындалмайтын белгісі бар активті білдіреді.

Жіктелген шартты міндеттеме банктің өз міндеттемесін орындауы ықтималы бар шартты міндеттемені білдіреді.

Жіктелгендерге жатпайтын актив пен шартты міндеттеме стандартты болып табылады.

Жіктелген активтер мен шартты міндеттемелер мынадай санаттарға бөлінеді:

- 1) күмәнді;
- 2) үмітсіз.

Банктерге қойылатын талаптың, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, заңды және жеке тұлғаларға берілген қарыздар, банкте уәкілетті органның секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритиленген активтер, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша талапты жіктеу Түсіндірмелердің 11-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

Біртекті қарыздар портфеліне енгізілген қарыздарды, заңды тұлғаның акцияларына (жарғылық капиталына қатысу үлесіне) банк инвестицияларын (салымдарын) және банктің портфеліндегі бағалы қағаздарды жіктеу Түсіндірмелердің 12-тармағының 3-кестесінде белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

Егер банктің сол бір тұлғаға бірнеше талабы (қарызды, дебиторлық берешегін, шартты міндеттемелерін қоса алғанда) болса, онда осындай талаптар осы тұлғаға қойылатын талаптардың бірі бойынша ең төменгі сападағы жіктеу санатына сәйкес жіктеледі.

Егер жіктелетін актив, шартты міндеттеме екі жіктеу санатының арасында болса, онда осы актив, шартты міндеттеме төменгі санатқа жатқызылуы тиіс.

11. Банктерге қойылатын талаптар, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, заңды және жеке тұлғаларға берілген қарыздар, банкте уәкілетті органның секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритиленген активтер, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша тәуекел деңгейіне қарай жіктеу санатын айқындау Түсіндірмелердің 1-кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

Банктерге қойылатын талаптар, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, заңды және жеке тұлғаларға берілген қарыздар, банкте уәкілетті органның секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритиленген активтер, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша тәуекел деңгейін айқындау Түсіндірменің 2-кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

Қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау критерийлері Түсіндірмелердің 2-1, 2-2, 2-3-кестелерінде белгіленген.

1-кесте. Банктерге қойылатын талаптар, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, заңды және жеке тұлғаларға берілген қарыздар, банкте уәкілетті органның секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритиленген активтер, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша жіктеу санаты.

Активтің (шартты міндеттеменің) рейтингісін анықтау үшін баллдар саны	Жіктеу санаты
1-ге дейін (қоса алғанда)	Стандартты
1-ден 2-ге дейін (қоса алғанда)	1-санттағы күмәнді
	2-санттағы күмәнді
2-ден 3-ке дейін (қоса алғанда)	3-санттағы күмәнді
	4-санттағы күмәнді
3-тен 4-ке дейін (қоса алғанда)	5-санттағы күмәнді
4 және одан көп	Үмітсіз

Түсіндірмелердің 1-кестесіне сәйкес айқындалған, тиісті валюталық табысы, еңбекақысы жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен өтелмеген қарыз алушыларға шетел валютасында берілген кредиттердің, сондай-ақ талаптары қарыз алушы

үшін валюталық тәуекелінің болуын көздейтін кредиттердің жіктеу санаты (біртекті кредиттердің портфельдеріне енгізілген кредиттерді қоспағанда) «3-санаттағы күмәнді» санатынан жоғары болмауы тиіс.

2-кесте. Банктерге қойылатын талаптар, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға, заңды және жеке тұлғаларға берілген қарыздар, банкте уәкілетті органның секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолдануға жазбаша растауы жоқ секьюритиленген активтер, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша жіктеу санатын айқындау.

№	Критерийлер		Баллдар		
			Қарыздар, (инвестициялық қарыздарды және олармен байланысты шартты міндеттемелерді, сондай-ақ ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда), дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша*	инвестициялық қарыздар және олармен байланысты шартты міндеттемелер бойынша	Ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша
1	Қаржылық ахуалы				
1.1	Тұрақты		0	0	-1
1.2	Қанағаттанарлық		+1	+1	0
1.3	Қанағаттанарлықсыз		+2	+2	+1
1.4	Тұрақсыз		+3	+3	+2
1.5	Өте қиын		+4	+4	+3
2	Жіктелетін актив бойынша кез келген төлемді өтеу мерзімін өткізіп алу				
	қарыз бойынша	дебиторлық берешек бойынша			
2.1	соңғы он екі айда жіктелетін актив бойынша төлемдерді өтеу мерзімін өткізіп алудың болмауы		-1	0	-1
2.2	соңғы он екі айда ағымдағы күнге дейін төлем мерзімі өткізілген және төлемдерді төлеу мерзімі басталмаған қарыздар		0	0	0
2.2.1	15-30 күн	14 күнге дейін	+1,5	+1,5	+1
2.2.2	31-60 күн	15 күннен 30 күнге дейін	+2,5	+2,5	+2
2.2.3	61-90 күн	31 күннен 60 күнге дейін	+3,5	+3,5	+3
2.2.4	90 күннен астам	60 күннен астам	+4,5	+4,5	+4
3	Активті мақсатсыз пайдаланудың үлесі, пайызбен				
3.1	25 пайызға дейін		0	0	-
3.2	25 пайыздан жоғары		1	1	-

3.3	50 пайыздан жоғары	2	2	-
3.4	75 пайыздан жоғары	3	3	-
3.5	100 пайыз	4	4	-

*Айналым капиталына қарыздар (яғни ұзақ мерзімді активтер (инвестициялар мен негізгі құрал-жабдықтар) шегерілген активтерден аспайтын мөлшерде ұйымның ағымдағы қызметін қаржыландыруға арналған қарыздар), дебиторлық берешек, шартты міндеттемелер бойынша тәуекел деңгейі осы кестенің 1 және 2-жолдарында көзделген критерийлердің негізінде айқындалады.

2-1-кесте. Қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) банктің/қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалын бағалау критерийлері

Қаржылық ахуалының бағасы	қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) - банк	қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) - банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (бұдан әрі - банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым)
1) тұрақты	Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалы тұрақты, қаржы нарықтарында тұрақты беделі бар. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым қорландыру көздеріне еркін қол жеткізе алады. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым нарықтағы құбылмалылықты қоса алғанда, ішкі және сыртқы факторлардың қандай болса да жағымсыз әсерін дербес еңсеруге қабілетті. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым банктің капиталдануына кері әсерін тигізетін сот процесстеріне қатыспайды. Банк - банктік емес ұйым пайдаланатын тәуекелді басқару тәсілдері банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қызметіне тән тәуекелдердің көлеміне, күрделілігіне және түрлеріне қатысты барабар болып табылады және сәйкес келеді. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым төлеуге қабілетті; жүйелі 12 айдың ішінде уәкілетті орган белгілеген барлық пруденциялық нормативтерді орындайды, активтердің және шартты міндеттемелердің сапасы жеткілікті деңгейде.	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жалпы қабылданған нормалар шегінде;

2) қанағаттанарлық	<p>Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалы көптеген жағдайларда тұрақты. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қорландыру көздеріне қол жетімділігі бар. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым көптеген жағдайда нарықтағы құбылмалылықты қоса алғанда, ішкі және сыртқы факторлардың қандай болса да жағымсыз әсерін дербес еңсеруге қабілетті. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым банктің капиталдануына кері әсерін тигізетін сот процесстеріне қатыспайды. Банк - банктік емес ұйым пайдаланатын тәуекелді басқару тәсілдері банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қызметіне тән тәуекелдердің көлеміне, күрделілігіне және түрлеріне қатысты барабар болып табылады және сәйкес келеді. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның кейбір кемшіліктері болады, бірақ олар соншалықты маңызды емес және банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның басшылығы оларды жоюға қабілетті. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым төлеуге қабілетті; жүйелі 12 айдың ішінде уәкілетті орган белгілеген барлық пруденциялық нормативтерді орындайды, активтердің және шартты міндеттемелердің сапасы жеткілікті деңгейде.</p>	
	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің көбі жеткілікті деңгейде.	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің көбі жеткілікті деңгейде.
3) қанағаттанарлықсыз	<p>Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалы тұрақсыз. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қорландыру көздеріне қол жетімділігі жүйелі емес. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым көптеген жағдайда нарықтағы құбылмалылықты қоса алғанда, ішкі және сыртқы факторлардың қандай болса да жағымсыз әсерін дербес еңсеруге қабілетсіз. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым банктің капиталдануына әсерін тигізетін сот процесстеріне қатысады. Банк - банктік емес ұйым пайдаланатын тәуекелді басқару тәсілдері банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қызметіне тән тәуекелдердің көлеміне, күрделілігіне және түрлеріне қатысты барабар болып табылмайды. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның кейбір кемшіліктері болады, оларды банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым дербес жоюға қабілетсіз. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым төлеуге қабілетті бола бермейді; жүйелі 12 айдың ішінде уәкілетті орган белгілеген пруденциялық нормативтерді әлсін-әлсін бұзады, активтердің және шартты міндеттемелердің сапасының нашарлауы байқалады.</p>	
	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жағымсыз.	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жағымсыз.

4) тұрақсыз	Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалы тұрақсыз. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қорландыру көздеріне қол жетімділігі жүйелі емес. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым нарықтағы құбылмалылықты қоса алғанда, ішкі және сыртқы факторлардың қандай болса да жағымсыз әсерін дербес еңсеруге қабілетсіз. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым банктің капиталдануына әсерін тигізетін сот процесстеріне қатысады. Банк - банктік емес ұйым пайдаланатын тәуекелді басқару тәсілдері банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қызметіне тән тәуекелдердің көлеміне, күрделілігіне және түрлеріне қатысты барабар болып табылмайды. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның кемшіліктері бар, оларды банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым дербес жоюға қабілетсіз. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым төлеуге қабілетсіз; жүйелі 12 айдың ішінде уәкілетті орган белгілеген пруденциялық нормативтерді әлсін-әлсін бұзады, активтердің және шартты міндеттемелердің сапасының күрт нашарлауы байқалады.	
	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жағымсыз.	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жағымсыз.
5) өте қиын	Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қаржылық ахуалы жүйелі 12 айдың ішінде нашарлады және/немесе банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым консервациялау режимін/ қайта құрылымдау немесе тарату процесін өтуде. Банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қорландыру көздеріне қол жетімділігі жоқ. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым нарықтағы құбылмалылықты қоса алғанда, ішкі және сыртқы факторлардың қандай болса да жағымсыз әсерін дербес еңсеруге қабілетсіз. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым банктің капиталдануына әсерін тигізетін сот процесстеріне қатысады. Банк - банктік емес ұйым пайдаланатын тәуекелді басқару тәсілдері банктің/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымның қызметіне тән тәуекелдердің көлеміне, күрделілігіне және түрлеріне қатысты барабар болып табылмайды. Банк/банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым төлеуге қабілетсіз; жүйелі 12 айдың ішінде уәкілетті орган белгілеген пруденциялық нормативтерді үнемі бұзады, активтердің және шартты міндеттемелердің сапасының нашарлауы байқалады.	
	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері теріс.	Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері теріс.

2-2-кесте. Қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) - заңды тұлғаның, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлғаның қаржылық ахуалын бағалауға арналған критерийлер

Қаржылық ахуалының бағасы	қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) - заңды тұлға, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға	қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) инвестициялық қарыздарды және олармен байланысты шартты міндеттемелерді жіктеу кезінде
---------------------------	--	--

1) тұрақты	<p>қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы тұрақты; қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) төлеуге қабілетті; ақша ағындары борышқа қызмет көрсетуге мүмкіндік береді; бизнесінің дамуына нарықтық жағдайлары қолайлы, нарықтағы бәсекелестік позициялары жақсы; ресурстарға және капитал нарығында еркін қол жеткізе алады, жеткізушілердің шектеулі санына тәуелді емес, шарттың қолданыста болу мерзімі ішінде қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын айтарлықтай нашарлауына әкелетін сыртқы және ішкі факторлар анықталмаған; қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өз міндеттемесі бойынша банкпен есеп айырысу мүмкіндігі күмән туғызбайды; қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) активтері мен міндеттемелерін мерзімдері бойынша салыстыруға келеді; қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) жағымды кредиттік тарихы бар:</p>	
	<p>әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәні жағымды;</p>	<p>әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәндері жалпы қабылданған нормалар шегінде;</p>
2) қанағаттанарлық	<p>осы санаттағы қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы «тұрақты» санатының сипаттамасына жақын, бірақ оны осы деңгейде ұзақ уақыт бойы ұстап тұру ықтималы төмен; динамикада ақша ағындарының шамалы азайғаны байқалады, ағындар борыштың негізгі бөлігін өтеуге мүмкіндік береді; қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) өзінің қаржылық ахуалын жақсарту үшін шаралар қабылдайды; тауарлар мен қызметтерді жеткізушілердің және қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өнімін тұтынушылардың шоғырлануы тәуекелдері мейілінше аз; қосымша ресурстарға қол жеткізу мүмкіндігінің болуына байланысты қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) банкпен өз міндеттемесі бойынша есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды.</p>	
	<p>кірістер деңгейінің төмендеуі байқалады;</p>	<p>кредит берудің басынан бастап кірістерінің, төлем қабілеттілігінің, шығындарының деңгейі борышкердің бизнес- жоспарында көзделген деңгейде;</p>

<p>3) қанағат-танарлықсыз</p>	<p>мына факторлардың бірінің болуына байланысты қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өз міндеттемелері бойынша банкпен есептесе алмауы ықтималы бар:</p> <p>қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының қалыпты және елеулі нашарлауының белгілері бар; өткен кезеңдегі шығындарының динамикадағы өсуі кем дегенде он екі ай құрайды; Әдістемеге сәйкес есептелген коэффициенттердің мәні жағымсыз, төлем қабілеттілік деңгейі төмен; қарыз қаражатына тәуелділігі жоғары; нарықтық үлесі төмендейді, қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қаржылық ахуалын тұрақтандыру үшін қабылдайтын шараларының тиімділігі сенімсіздік туғызады; қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының нашарлауына байланысты бұрын берілген қарызды өтеу мақсатында қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) қарыз беру;</p>	<p>осы санаттағы қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы «тұрақты» санатының сипаттамасына жақын, бірақ оны осы деңгейде ұзақ уақыт бойы ұстап тұру ықтималы төмен; кредит берудің басынан бастап кірістері, төлем қабілеттілігі және шығындары деңгейінің борышкердің бизнес-жоспарында көзделген деңгейден шамалы жағымсыз ауытқуы бар; динамикада ақша ағындарының шамалы азаюы байқалады, бұл ретте ағындар борыштың негізгі бөлігін өтеуге мүмкіндік береді; қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) өзінің қаржылық ахуалын жақсарту үшін шаралар қабылдайды; тауарлар мен қызметтерді жеткізушілердің және қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өнімін тұтынушылардың шоғырлануының ең төменгі тәуекелі бар;</p> <p>қосымша ресурстарға қол жеткізу мүмкіндігінің болуына байланысты қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) банкпен өз міндеттемесі бойынша есеп айырысу мүмкіндігі күмән туғызбайды;</p>
	<p>қарыз алушыда (борышкерде, тең қарыз алушыда) мерзімі өткен міндеттемесі және (немесе) шығынға жазылған борыштары (кредиттік бюронның анықтамасымен расталған басқа банктерден алынған қарыздары бойынша мерзімі өткен берешегі, сондай-ақ, осы банкте мерзімінде төленбеген төлем құжаттары (№ 2 картотека) бар. қоса алғанда тоқсанына бір ретке дейін (және одан жиі) өтеу кестесі кезінде соңғы он екі ай ішінде, әр тоқсаннан бастап жылына (қоса алғанда) бір ретке дейін өтеу кестесі кезінде соңғы жиырма төрт ай ішінде, бір жылдан бастап және одан да көп жылда бір рет өтеу кестесі кезінде соңғы отыз алты ай ішінде бір мерзімін ұзарту бар;</p>	

<p>4) тұрақсыз</p>	<p>осы санттағы қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы «қанағаттанарлықсыз» санатының сипаттамасынан мынадай факторлардың бірімен ерекшеленеді: қарыз алушы (борышкердің, тең қарыз алушының) Әдістемеде белгіленген барлық көрсеткіштерді бұзған; қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) 1 жылдан аспайтын мерзімге санация жарияланған</p>	<p>мына факторлардың бірінің болуы салдарынан қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өз міндеттемелері бойынша банкпен есептесе алмау ықтималы бар: қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының қалыпты және елеулі нашарлауы белгілері бар; кредит берудің басынан бастап кірістері, төлем қабілеттілігі және шығындары деңгейінің борышкердің бизнес-жоспарында көзделген деңгейінен елеулі, жағымсыз ауытқулары бар және бизнес-жоспардың іске асырылуына әсерін тигізуі мүмкін; нарықтық үлесі төмендейді, қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қаржылық ахуалын тұрақтандыру үшін қабылдайтын шараларының тиімділігі сенімсіздік туғызады; қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) 1 жылдан аспайтын мерзімге санация жарияланған</p>
	<p>қарыз алушыда (борышкерде, тең қарыз алушыда) мерзімі өткен міндеттемесі және (немесе) шығынға жазылған борыштары (кредиттік бюроның анықтамасымен расталған басқа банктерден алынған қарыздары бойынша мерзімі өткен берешегі, сондай-ақ, осы банкте мерзімінде төленбеген төлем құжаттары (№ 2 картотека) бар; қоса алғанда тоқсанына бір ретке дейін (және одан жиі) өтеу кестесі кезінде соңғы он екі ай ішінде, әр тоқсаннан бастап жылына (қоса алғанда) бір ретке дейін өтеу кестесі кезінде соңғы жиырма төрт ай ішінде, бір жылдан бастап және одан да көп жылда бір рет өтеу кестесі кезінде соңғы отыз алты ай ішінде екі мерзімін ұзарту бар;</p>	

<p>5) өте қиын</p>	<p>мына факторлардың бірінің болуына байланысты қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) өзінің міндеттемелері бойынша банкпен есептесе алмайды:</p> <p>қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қызметін жүзеге асырмайды, оның ағымдағы банк шоттарында және кассада оның қызметінің нәтижесін көрсететін ақша қаражатының айналымы жоқ (қарыз қаражатын және қаржылық көмекті пайдаланумен байланысты айналымдарды қоспағанда); қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық есептілігінде (оның ішінде басқарушылық есебінде) елеулі айырмашылықтар бар және (немесе) банктің уәкілетті бөлімшесі Әдістемеге сәйкес жасаған қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын талдау бойынша қорытындысы және қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық есептілігі (оның ішінде басқарушылық есептілігі) арасында елеулі айырмашылығы бар және жалпы алғанда қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалаудың және оны есептеуге пайдаланылатын көрсеткіштерінің дәйектілігі күмән туғызады, Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне № 4602 болып тіркелген, «Кредиттеу жөніндегі құжаттамасын жүргізу ережесін бекіту туралы» 2007 жылғы 23 ақпандағы № 49 қаулысымен (бұдан әрі - № 49 қаулы) бекітілген Кредиттеу жөніндегі құжаттамасын жүргізу ережесінің талаптарына сәйкес жүргізілетін кредиттік мониторинг бойынша құжаттамасы жоқ;</p>	<p>қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының жүйелі нашарлауы өте қиын деңгейге жетті:</p> <p>қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) кредиттік досьесі жоқ;</p>
	<p>қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) төлеуге қабілетсіз; қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) банкрот деп танылды; қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) 1 жылдан асатын мерзімге санация жарияланды; қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) материалдық шығынға әкелген және (немесе) оған өзінің қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермейтін төтенше жағдайға ұшырады; нарықтық позициясын жоғалтып алды; бүкіл кредит беру мерзімі ішінде үш және одан көп мерзімін ұзарту бар.</p>	

Қосымша талаптар	<p>Кредиттік досьеде Әдістемеге сәйкес қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау туралы ақпарат, банк осы қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) бойынша белгілеген мониторинг кезеңі аяқталғаннан кейінгі 2 (екі) ай ішінде № 49 қаулыға сәйкес Кредиттеу жөніндегі құжаттамасын жүргізу ережесінің талаптарына сәйкес жүргізілетін кредиттік мониторинг бойынша құжаттама болмаған жағдайда, осындай қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының бағасы бір санатқа төмендетіледі. Жоғарыда көрсетілген ақпарат 3 (үш) және одан көп ай болмаған кезде осындай қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы өте қиын деп бағаланады.</p>	
------------------	---	--

2-3-кесте. Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес қарыз алушының (тең қарыз алушының) - жеке тұлғаның қаржылық ахуалын бағалауға арналған критерийлер

Қаржылық ахуалының бағасы	Ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша қарыз алушы - жеке тұлға	Басқа да қарыздар бойынша кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес қарыз алушы - жеке тұлға
1) тұрақты	<p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау қарыз алушының қарыз бойынша төлемдерді жүйелі түрде және уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігі тұрғысынан жүргізіледі, қарыз алушы (тең қарыз алушы) оның кірістері мен шығыстарының, төлем қабілеттілігінің және оның кредиттік тарихының талдамасына сәйкес қарызды уақтылы және толық көлемде өтеуге қабілетті;</p> <p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) білімінің деңгейі, кәсіби тәжірибесі, экономиканың тұрақты дамуы және әлеуметтік рентабельді секторындағы жүйелі жұмыспен қамтылғандығы клиенттің өз міндеттемесі бойынша банкпен есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды; ай сайынғы жиынтық кірістері сомасына (қарыз алушының (тең қарыз алушының) жеке табыс салығы және зейнетақы жарналарын шегергенде) ай сайынғы міндеттемелерінің жалпы сомасының (қарыз, мүлік салығы бойынша ай сайынғы төлемдерді, жылжымайтын мүлікті сақтандыру, жеке сақтандыру, шарт бойынша жауапкершілік бойынша ай сайынғы төлемдерді, шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да жүйелі міндетті төлемдерді қоса алғанда) қатынасы:</p> <p>40 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері кредитті беру және (немесе) еңбек қызметінің орнын өзгерту сәтінде қолданылатын заңнамалық актіге сәйкес белгіленетін 40 айлық есептік көрсеткішке (бұдан әрі - АЕК) дейін болғанда;</p> <p>50 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40-тан 65 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>60 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 65-тен 90 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан аспайды, осы көрсеткіштерге сәйкес барлық міндеттемелер бойынша төлем жасаған кезде қарыз алушының (тең қарыз алушының) отбасының әрбір мүшесіне келетін кіріс Астана мен Алматы қалаларында кірістің кем дегенде 15 АЕК болуы, басқа өңірлерде кем дегенде 10 АЕК болуы, ал жасы 15-ке толмаған балалар үшін - көрсетілген мөлшерлердің жартысынан кем емес болу шартымен, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 90 АЕК-тен артық болған кезде;</p>	
	қарыз алушыда тұрғын үйге бастапқы жарнаны төлеуге, сондай-ақ, сатып алу- сату мәмілесін жасаумен және ипотекалық тұрғын үй қарызын берумен байланысты шығыстарды өтеу үшін қажетті ақша қаражатының жеткілікті болуы;	Қарыз алушыда (тең қарыз алушыда) қарызды өтеу үшін қажетті ақша қаражатының жеткілікті болуы;

2) қанағат-танарлық	<p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау қарыз бойынша төлемдерді жүйелі және уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігі тұрғысынан жүргізіледі, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістері немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің уақытша нашарлағанын көрсететін белгілер бар, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кредиттік тарихы жоқ;</p> <p>қарыз шартының қолданылу мерзімі ішінде қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілеттілігін уақытша нашарлатуы мүмкін факторлар анықталды, бірақ олар елеусіз; бұл ретте, қарыз алушы (тең қарыз алушы) төлем қабілеттілігін төмендететін уақытша факторларды жеңуге және қарыз бойынша өз міндеттемелері бойынша есептесуге қабілетті екеніне сенімділік бар;</p> <p>экономиканың тұрақты дамудағы және әлуетті рентабелді секторындағы жүйелі жұмыспен қамтылғандығы клиенттің өз міндеттемесі бойынша банкпен есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды;</p> <p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) білімінің деңгейі, кәсіби тәжірибесі, экономиканың тұрақты дамудағы және әлуетті рентабелді секторындағы жүйелі жұмыспен қамтылғандығы клиенттің өз міндеттемесі бойынша банкпен есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды; ай сайынғы жиынтық кірістері сомасына (қарыз алушының (тең қарыз алушының) жеке табыс салығы және зейнетақы жарналарын шегергенде) ай сайынғы міндеттемелерінің жалпы сомасының (қарыз, мүлік салығы бойынша ай сайынғы төлемдерді, жылжымайтын мүлікті сақтандыру, жеке сақтандыру, шарт бойынша жауапкершілікті сақтандыру бойынша ай сайынғы төлемдерді, шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да жүйелі міндетті төлемдерді қоса алғанда) қатынасы:</p> <p>50 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>60 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40-тан 65 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 65-тен 90 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан көп, осы көрсеткіштерге сәйкес барлық міндеттемелер бойынша төлем жасаған кезде қарыз алушының (тең қарыз алушының) отбасының әрбір мүшесіне келетін кіріс Астана мен Алматы қалаларында кірістің кем дегенде 15 АЕК болуы, басқа өңірлерде кем дегенде 10 АЕК болуы, ал жасы 15-ке толмаған балалар үшін - көрсетілген мөлшерлердің жартысынан кем болмау шартымен, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 90 АЕК-тен артық болған кезде;</p>
---------------------	--

3) қанағат-танарлық	<p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау қарыз бойынша төлемдерді жүйелі және уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігі тұрғысынан жүргізіледі, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістері немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің уақытша нашарлағанын көрсететін белгілер бар, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кредиттік тарихы жоқ;</p> <p>қарыз шартының қолданылу мерзімі ішінде қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілеттілігін уақытша нашарлатуы мүмкін факторлар анықталды, бірақ олар елеусіз; бұл ретте, қарыз алушы (тең қарыз алушы) төлем қабілеттілігін төмендететін уақытша факторларды жеңуге және қарыз бойынша өз міндеттемелері бойынша есептесуге қабілетті екеніне сенімділік бар;</p> <p>экономиканың тұрақты дамудағы және әлуетті рентабелді секторындағы жүйелі жұмыспен қамтылғандығы клиенттің өз міндеттемесі бойынша банкпен есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды;</p> <p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) білімінің деңгейі, кәсіби тәжірибесі, экономиканың тұрақты дамудағы және әлуетті рентабелді секторындағы жүйелі жұмыспен қамтылғандығы клиенттің өз міндеттемесі бойынша банкпен есептесу мүмкіндігі күмән туғызбайды;</p> <p>ай сайынғы жиынтық кірістері сомасына (қарыз алушының (тең қарыз алушының) жеке табыс салығы және зейнетақы жарналарын шегергенде) ай сайынғы міндеттемелерінің жалпы сомасының (қарыз, мүлік салығы бойынша ай сайынғы төлемдерді, жылжымайтын мүлікті сақтандыру, жеке сақтандыру, шарт бойынша жауапкершілікті сақтандыру бойынша ай сайынғы төлемдерді, шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да жүйелі міндетті төлемдерді қоса алғанда) қатынасы:</p> <p>50 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>60 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40-тан 65 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 65-тен 90 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан көп, осы көрсеткіштерге сәйкес барлық міндеттемелер бойынша төлем жасаған кезде қарыз алушының (тең қарыз алушының) отбасының әрбір мүшесіне келетін кіріс Астана мен Алматы қалаларында кірістің кем дегенде 15 АЕК болуы, басқа өңірлерде кем дегенде 10 АЕК болуы, ал жасы 15-ке толмаған балалар үшін - көрсетілген мөлшерлердің жартысынан кем болмау шартымен, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 90 АЕК-тен артық болған кезде;</p> <p>қарыз алушыда (тең қарыз алушыда) мерзімі өткен міндеттемесі және (немесе) шығынға жазылған борыштары (кредиттік бюроның анықтамасымен расталған басқа банктерден алынған қарыздары бойынша мерзімі өткен берешегі, сондай-ақ, осы банкте мерзімінде төленбеген төлем құжаттары (№ 2 картотека) бар. Егер тәуекелді бағалау күніне негізгі борыштың қалдығы бойынша қарыз сомасы банктің меншікті капиталының 0,02 пайызынан аз болса, кредиттік бюроның анықтамасымен растау талабы жеке тұлғаларға берілген қарыздарға қолданылмайды;</p> <p>қоса алғанда тоқсанына бір ретке дейін (және одан жиі) өтеу кестесі кезінде соңғы он екі ай ішінде, тоқсан сайыннан бастап жылына (қоса алғанда) бір ретке дейін өтеу кестесі кезінде соңғы жиырма төрт ай ішінде, бір жылдан бастап және одан да көп жылда бір рет өтеу кестесі кезінде соңғы отыз алты ай ішінде бір мерзімін ұзарту бар;</p>
---------------------	---

4) тұрақсыз	<p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау қарыз бойынша төлемдерді жүйелі және уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігі тұрғысынан жүргізіледі, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістері немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің жүйелі және елеулі нашарлағанын көрсететін белгілер бар, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кредиттік тарихы жоқ;</p> <p>рентабелділік деңгейі тұрақсыз секторында жұмыспен қамтылуы немесе еңбек қызметінің тұрақсыздығы, кәсіпкерлік қызметінен басқа кіріс көздері болмаған кезде ағымдағы инфляция қарқының ескергенде қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістері немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің төмендеуі;</p> <p>ай сайынғы жиынтық кірістері сомасына (қарыз алушының (тең қарыз алушының) жеке табыс салығы және зейнетақы жарналарын шегергенде) ай сайынғы міндеттемелерінің жалпы сомасының (қарыз, мүлік салығы бойынша ай сайынғы төлемдерді, жылжымайтын мүлікті сақтандыру, жеке сақтандыру, шарт бойынша жауапкершілікті сақтандыру бойынша ай сайынғы төлемдерді, шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да жүйелі міндетті төлемдерді қоса алғанда) қатынасы:</p> <p>60 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40-тан 65 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан көп, осы көрсеткіштерге сәйкес барлық міндеттемелер бойынша төлем жасаған кезде қарыз алушының (тең қарыз алушының) отбасының әрбір мүшесіне келетін кіріс Астана мен Алматы қалаларында кірістің кем дегенде 15 АЕК болуы, басқа өңірлерде кем дегенде 10 АЕК болуы, ал жасы 15-ке толмаған балалар үшін - көрсетілген мөлшерлердің жартысынан кем болмау шартымен, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 65 АЕК-тен артық болған кезде;</p> <p>қарыз алушыда (тең қарыз алушыда) мерзімі өткен міндеттемесі және (немесе) шығынға жазылған борыштары (кредиттік бюроның анықтамасымен расталған басқа банктерден алынған қарыздары бойынша мерзімі өткен берешегі, сондай-ақ, осы банкте мерзімінде төленбеген төлем құжаттары (№ 2 картотека) бар. Егер тәуекелді бағалау күніне негізгі борыштың қалдығы бойынша қарыз сомасы банктің меншікті капиталының 0,02 пайызынан аз болса, кредиттік бюроның анықтамасымен растау талабы жеке тұлғаларға берілген қарыздарға қолданылмайды;</p> <p>қоса алғанда тоқсанына бір ретке дейін (және одан жиі) өтеу кестесі кезінде соңғы он екі ай ішінде, тоқсан сайыннан бастап жылына (қоса алғанда) бір ретке дейін өтеу кестесі кезінде соңғы жиырма төрт ай ішінде, бір жылдан бастап және одан да көп жылда бір рет өтеу кестесі кезінде соңғы отыз алты ай ішінде екі мерзімін ұзарту бар;</p>
	<p>Ипотекалық тұрғын үй қарызы бойынша негізгі борыштың қомақты бөлігі ипотекалық тұрғын үй қарызды қамтамасыз етуге берілген жылжымайтын мүлікті немесе қарыз алушының өзге де жылжымайтын мүлкін сату есебінен ғана өтелуі мүмкін, қарыз алушының өз міндеттемелері бойынша банкпен есептесе алмауы ықтималы жоғары;</p>

5) өте қиын	<p>қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау қарыз бойынша төлемдерді жүйелі және уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігі тұрғысынан жүргізіледі, қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістері немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің өте қиын деңгейге дейін жүйелі және елеулі нашарлағаны анықталды, кредиттік досьесі жоқ; қарыз алушының (тең қарыз алушының) кредиттік тарихы немесе қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілеттілігі туралы өзге де ақпарат банк алдындағы міндеттемелерді уақтылы орындалмағанын немесе қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілетсіздігін дәлелдейді.</p> <p>еңбекпен қамтылуды немесе коммерциялық қызметін жоғалту немесе қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) материалдық зиян әкелген не өзге коммерциялық қызметті жалғастыруға мүмкіндік бермейтін факторлар анықталды, қарыз алушы (тең қарыз алушы) банкпен өз міндеттемелері бойынша есептесе алмау ықтималы жоғары;</p> <p>ай сайынғы жиынтық кірістері сомасына (қарыз алушының (тең қарыз алушының) жеке табыс салығы және зейнетақы жарналарын шегергенде) ай сайынғы міндеттемелерінің жалпы сомасының (қарыз, мүлік салығы бойынша ай сайынғы төлемдерді, жылжымайтын мүлікті сақтандыру, жеке сақтандыру, шарт бойынша жауапкершілікті сақтандыру бойынша ай сайынғы төлемдерді, шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да жүйелі міндетті төлемдерді қоса алғанда) қатынасы:</p> <p>60 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40 АЕК-ке дейін болғанда;</p> <p>70 пайыздан аспайды, қарыз алушының (тең қарыз алушының) ай сайынғы кірісінің мөлшері 40 АЕК-тен артық болғанда;</p> <p>кредиттеу мерзімі ішінде үш және одан көп мерзімін ұзарту бар.</p>	
Қосымша талаптар	<p>Тең қарыз алушыны тартқан жағдайда осы жолда көрсетілген коэффициенттер қарыз алушының және тең қарыз алушының жиынтық кірістерінен және шығыстарынан есептеледі.</p>	<p>Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес қарыз алушының - жеке тұлғаның қаржылық ахуалы қарыз беру сәтіне бағаланады.</p> <p>Күнтізбелік отыз күннен асатын мерзімін өткен берешек пайда болған сайын қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау жүзеге асырылады. Бұл жағдайда қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалау әрі қарай ай сайынғы негізде мерзімі өткен берешекті толық өтегенге дейін жүзеге асырылады.</p>

Түсіндірмелердің 2-2, 2-3-кестелерінің критерийлері бойынша түсіндірмелер.

1. Қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалы директорлар кеңесі бекіткен әдістемеге (әдістемелерге) (бұдан әрі - Әдістеме) сәйкес бағаланады және банктің ішкі қағидаларына ажырамас толықтыру болып табылады.

Банк Әдістемені осы түсіндірмелерді ескере отырып, дербес әзірлейді және онда қаржылық ахуалды бағалаудың тәртібі, әдісі, мерзімділігі, тәсілдері, қажетті құжаттардың тізбесі және қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын айқындауға мүмкіндік беретін өзге де ақпарат қамтылады.

Әдістемеді саланың ерекшелерін, өндірістің мерзімділігін (циклдығын) қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қызметінің саласын ескере отырып, есептелген мынадай негізгі көрсеткіштерді қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

төлем қабілеттілік - банктің Әдістемесінде белгіленген тиісті коэффициенттер жиынтығына қарай банк есептейтін қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) өз міндеттемелеріне қызмет көрсету қабілетін ашып көрсетеді;

қаржылық тұрақтылық - капитал құрылымын, кірістілік деңгейін динамикада соңғы күнтізбелік 3 жылға), рентабельділігін (динамикада), мерзімі өткен борыштардың болмауын (болуын), қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) капитал нарығына қол жетімділігін, банктің

Әдістемесінде белгіленген тиісті коэффициенттер жиынтығына қарай банк есептейтін қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық ахуалын бағалауға мүмкіндік беретін өзге де маңызды ақпараттың болуын ашып көрсетеді;

борышқа қызмет көрсету қабілеті, ақша ағындарының қозғалысы және олардың болжамы;

дебиторлық-кредиторлық берешктің құрамы және динамикасы (соңғы есепті және ағымдағы жылдарға);

өнімнің өзіндік құны (динамикада);

кредиттік тарих (бұрын кредиторлық берешекті өтеу, қолданыстағы қарыздардың болуы);

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржы топтарына және холдингтерге қатыстылығы;

бір (бірнеше) жеткізушіге және (немесе) тапсырыс берушіге тәуелді болуы;

қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) өзінің қаржылық ахуалын жақсарту үшін қабылдайтын шаралар;

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) оның қаржылық ахуалын нашарлатуы мүмкін сот талқылауларына қатысуы;

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) нарықтық позициясын, оның экономикадағы циклдық және құрылымдық өзгерістерге (саланы түрі, қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) дайындайтын тауарлардың (қызметтердің) тартымдылығын бағалау, осындай тауарлар (қызметтер) нарығы, қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қызметі саласындағы бәсекелестік деңгейі, нақты нарықта қызмет ету ұзақтығы) тәуелділігін сипаттайтын өзге де факторлар.

2) Жеке тұлғаларға мүлікті (жылжымалы, жылжымайтын) сатып алуға, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес қызметтерге ақы төлеуге берілген қарыздар бойынша негізгі борыштың қалдығы (жиынтығында емес) тәуекелдерді бағалау күніне банктерге арналған пруденциялық нормативтерді есептеу әдістемесі бойынша уәкілетті органның талаптарына сәйкес есептелген банктің меншікті капиталының 0,02 пайызынан аспаса, мақсатқа пайдалануын растау талап етілмейді.

3) Мақсатсыз пайдаланған активтің үлесі әрбір банктік қарыз шарты, оның ішінде бір кредит желісі шеңберінде жасалған шарт бойынша жеке есептеледі.

12. Біртекті қарыздар портфеліне енгізілген қарыздардың, банктің заңды тұлғаның акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлестеріне) инвестицияларының (салымдарының) және банктің портфеліндегі бағалы қағаздарының жіктеу санаты халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары бойынша қалыптастырылған резервтерге (провизияларға) қарай 3-кестеге сәйкес айқындалады.

Егер біртекті қарыздар портфеліне кіретін қарыз бойынша негізгі борыштың қалдығы тәуекелді бағалау күніне 100 000 000 (бір жүз миллион) теңгеден немесе осы соманың шетел валютасындағы баламасына артық болса, онда осы қарыздың жіктеу санаты қосымша осы Түсіндірмелердің 11-тармағына сәйкес жеке негізде айқындалады және 4-жолда көрсетіледі.

3-кесте. Активтің жіктеу санатын анықтау

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары бойынша қалыптастырылған резервтер (провизиялар) деңгейі, %-бен	Жіктеу санаты
0%	Стандартты
0,01 % - 5 %	1-санттағы күмәнді
5,01 % - 10 %	2-санттағы күмәнді
10,01 % - 20 %	3-санттағы күмәнді
20,01 % - 25 %	3-санттағы күмәнді
25,01 % - 50 %	5-санттағы күмәнді
50,01 % - 100 %	Үмітсіз

13. Мәліметтер болмаған жағдайда нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 23 қыркүйектегі
№ 249 қаулысына
9-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан

Қамтамасыз ету түрі бойынша қарыздар туралы есеп

Есепті кезең: 20__ жылғы «__» «_____» жағдай бойынша

Индекс: ФС_ЗД

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкі

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жетінші жұмыс күнінен кешіктірмей

(банк атауы)

№	Қарыздар	Қазақстан Республикасының резиденттеріне қарыздар				Қазақстан Республикасының резиденті еместерге қарыздар			Басқа банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздар			Барлығы						
		Оның ішінде шетел валютасында		Оның ішінде шетел валютасында		Оның ішінде шетел валютасында		Оның ішінде шетел валютасында		Оның ішінде шетел валютасында		Барлығы						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
1	Қарыздар (жылжымайтын мүлікті кепілге салумен)																	
2	Салымды кепілге салумен қарыздар, оның ішінде:																	
2.1	кредит карточкалар бойынша берілген салымды кепілге салумен қарыздар																	
3	Кепілдікке және (немесе) кепілдемеге берілген қарыздар, оның ішінде:																	
3.1	Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері																	
4	Басқа қамтамасыз етуге берілген қарыздар																	
5	Көп кепілді																	

(мың теңге)

6	Бланктік										
7	Қарыздар жиынтығы										
8	Анықтама үшін: Баланстан есептен шығарылған қарыздар	x	x	x	x	x	x	x	x		x

Бірінші басшы (ол жоқ болған кезеңде - оның орнындағы адам):

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі, аты, бар болса - әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____.

мөр орны

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған
нысанды толтыру бойынша түсіндірме**

Қамтамасыз ету түрі бойынша қарыздар туралы есеп

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірмелер (бұдан әрі - Түсіндірме) «Қамтамасыз ету түрі бойынша қарыздар туралы есеп» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері Нысанды ай сайын жасайды және есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша толтырады. Нысандағы деректер теңгемен ұсынылады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы адам), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. Нысан банктің несиелік портфелінің құрылымын қамтамасыз ету түрі бойынша және резиденттік белгісі, оның ішінде шетел валютасымен қарыздар бөлігінде ашады..

6. Нысанда мерзімі өткен берешек шотына шығарылған қарыздарды қоса алғанда (есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті қоспағанда) несиелік берешегі көрсетіледі.

7. 1-жолда жылжымайтын мүлікпен қамтамасыз етілген қарыздар көрсетіледі.

8. 2-жолда Салымды кепілге салумен берілген қарыздар, оның ішінде кредит картшалары бойынша берілген салымды кепілге салумен қарыздар көрсетіледі.

9. 4-жолда кепілдің бірнеше түрімен қамтамасыз етілген қарыздар көрсетіледі.

10. 5-жолда 1, 2, 3, 4, 6-жолдарда көрсетілмеген, басқа қамтамасыз етумен берілген қарыздар көрсетіледі.

11. 6-жолда кепілмен қамтамасыз етілмеген қарыздар көрсетіледі.

12. Басқа банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздардың сомасы 5, 6-бағандарда қамтамасыз ету түрі бөлігінде көрсетіледі.

13. Негізгі кепіл түрі мынадай түрде айқындалады:

1) егер кепілдің жалпы құнының 50% астамын жылжымайтын мүлік, салым немесе басқа қамтамасыз етулер құраса, онда мұндай қарыз Нысанның тиісті кепіл түрі жолында тиісті жолда көрсетіледі;

2) егер кепіл түрінің әрбір үлесі кепілдің жалпы құнының 50% аспайтын немесе оған тең болса, онда ондай қарыз 5-жолда көрсетіледі;

14. 8-жолда анықтама түрінде есепті кезеңде банктің балансынан есептен шығарылған қарыздар көрсетіледі.

15. Мәліметтер болмаған жағдайда Нысан нөлдік қалдықтармен ұсынылады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының № 249 қаулысының қорытынды бөлігі 4-ші Хабаршыда жарияланды (2014 жылғы 16-28 ақпан)

Е-KZT МҮМКІНДІКТЕРІМЕН ТАНЫС БОЛЫҢЫЗДАР

Сізге e-kzt Интернет арқылы оңай тез және ең бастысы қауіпсіз сатып алуға мүмкіндік береді.

Е-KZT-бұл интернет желісіндегі тауарлар мен қызметтерге ақы төлеуге, ақша аударуға, түсім және төлем туралы барлық ақпаратты сенімді сақтауға мүмкіндік береді. Коммуналдық қызметтер, телефония, теледидар, он-лайн ойындар, жеңілдік купондар және сертификаттар, интернет және хостинг, сондай-ақ, көптеген басқа қызметтердің төлем www.e-kzt.kz порталында қол жетімді болады.

«e-kzt» өзгеше ерекшеліктері ең төменгі тариф пеныңғайлы интерфейссті пайдалану оңай болыптабылады. Электронды ақша арқылы төлем тез арада жүргізіледі, ал электронды әмиянды ашу жәнәтолтыру on-line тәртібінде жеке ақпарат бланкін тольырмай-ақ санаулы минуттарда жүргізіледі.

Форумында Сізді қызықтыратын сұрақтарды қоя аласыз.

[HTTPS:// WWW.EKZT.KZ/FEEDBACK](https://www.e-kzt.kz/feedback)